

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Rapport

R37:1976

**Harmonisering av de
nordiska ländernas
byggbestämmelser m m**

Bertil Wahlström

Byggforskningen

Rapport R37:1976

Harmonisering av de nordiska ländernas byggbestämmelser m m

Bertil Wahlström

Denna rapport hänför sig till forskningsanslag C 908 från
Statens råd för byggnadsforskning till Statens planverk

TEKNISKA HOGSKOLEN I LUND
SEKTIONEN FÖR VÄG- OCH VATTEN
BIBLIOTEKET

Statens råd för byggnadsforskning
ISBN 91-540-2606-7

LiberTryck Stockholm 1976

INNEHÅLL

1	Inledning.....	5
1.1	Utredningens omfattning.....	5
1.2	Syfte med utredningen.....	5
1.3	NKBs verksamhet.....	7
2	Kartläggning av de nordiska byggbestämmelserna.....	11
2.1	Allmänt.....	11
2.2	Byggnadskontrollen i Danmark.....	12
2.2.1	Byggbestämmelesystemet.....	12
2.2.2	Byggmyndigheter.....	13
2.2.3	Godkännande- och kontrollfrågor.....	13
2.3	Byggnadskontrollen i Finland.....	15
2.3.1	Byggbestämmelesystemet.....	15
2.3.2	Byggmyndigheter.....	16
2.3.3	Godkännande- och kontrollfrågor.....	16
2.4	Byggnadskontrollen i Island.....	19
2.4.1	Byggbestämmelesystemet.....	19
2.4.2	Byggmyndigheter.....	19
2.4.3	Godkännande- och kontrollfrågor.....	19
2.5	Byggnadskontrollen i Norge.....	20
2.5.1	Byggbestämmelesystemet.....	20
2.5.2	Byggmyndigheter.....	21
2.5.3	Godkännande- och kontrollfrågor.....	21
2.6	Byggnadskontrollen i Sverige.....	24
2.6.1	Byggbestämmelesystemet.....	24
2.6.2	Byggmyndigheter.....	26
2.6.3	Godkännande- och kontrollfrågor.....	26
3	Systemfrågor. Indelningssystem för jämförelse av bestämmelser.....	29
3.1	Allmänt.....	29
3.2	Kommentarer till systemet.....	30
4	Jämförelser av nordiska byggbestämmelser.....	33
4.1	Översiktlig jämförelse.....	33
4.2	Detaljjämförelser för vissa områden.....	34
5	Funktionskravsstudier i anslutning till byggnormarbetet.....	35
6	Index för byggbestämmelser.....	37
7	FoU-behov som underlag för nordiska byggbestämmelser.....	39

BILAGOR

1	Nuvarande indelning av byggbestämmelser.....	41
2	Indelningssystem för NKB-bestämmelser.....	42
3	Översiktlig jämförelse av de nordiska bygg- bestämmelserna.....	45
3.1	Danska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser.....	66
3.2	Finska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser.....	69
3.3	Norska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser.....	71
3.4	Svenska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser.....	72

1. Inledning

1.1 Utredningens omfattning

Utredningen omfattar följande huvudpunkter:

1. Kartläggning av byggbestämmelserna i de nordiska länderna och analys av skillnaderna i bestämmelserna.
2. Utredning av systemfrågor m m i anslutning till funktionsanalys för byggnader och byggkomponenter och i samband med redovisning av krav, funktioner och egenskaper hos byggnader och komponenter m m. Principer för sökregister i index för byggbestämmelser.
3. Utredning om samordnad FoU-verksamhet för byggbestämmelser i Norden.

1.2 Syfte med utredningen

Denna utredning syftar i första hand till att klarlägga hur man lämpligen skall undanröja tekniska handelshinder och nå en harmonisering av byggbestämmelserna inom Norden. Genom att undanröja så kallade tekniska handelshinder kan man åstadkomma enhetliga konkurrensförhållanden som främjar en vidgad marknad och industrialiserad serieproduktion av byggprodukter.

De egentliga tekniska handelshindren kan grovt indelas i två kategorier, nämligen skillnader i krav dels på kvaliteten med mera hos byggnader (inklusive material och komponenter), dels på procedurerna vid produktionen (inklusive projektering, kontroll och montering etc) av byggnaderna.

Även kravställarna kan i en renodlad modell indelas i två kategorier, nämligen samhället, (parlament, regering, centrala och lokala tillsynsmyndigheter) samt byggherren eller beställaren (inklusive långivare, investerare, försäkringsgivare, nyttjare och förvaltare). Båda dessa kravställare kan ange såväl kvalitets- som procedurkrav.

Kravställarna utnyttjar i många fall en mängd dokument av olika slag för att formulera kraven och ange hur de kan verifieras och uppfyllas. Krav på kvalitet och dylikt hos byggnaderna kan vara mer eller mindre detaljerat specificerade. Omfattningen av procedurkraven kan variera, bland annat med hänsyn till hur välformulerade de materiella kraven är men också beroende på finansieringssättet och önskemål om garantier med mera.

Byggbestämmelsesystemen är ganska olika varandra i olika länder. Gränsdragningen mellan olika typer av dokument är oskarp och innebörden av vissa dokument svävande. Mönstret omfattar i stort sett:

- 1) Officiella byggbestämmelser (bygglagar, kungörelser och andra bestämmelser och normer)
- 2) Kontraktsbestämmelser samt låne- och försäkringsvillkor
- 3) Typritningar och typgodkännanden
- 4) Standarder
- 5) Generella utlåtanden
- 6) Byggproduktblad (Byggekatalog)

När det gäller att bedöma olika typer av dokument från handelshindersynpunkt är det betydelsefullt att ha klart för sig syftet med dokumentet. De dokument som är av officiell karaktär, utfärdade eller fastställda av samhälleliga organ och som innehåller bindande krav vad beträffar säkerhet, hygien och komfort, har den kraftigaste styrningseffekten på varumarknaden. Nationella differenser i dessa krav utgör alltså de allvarligaste handelshindren. Om krav av denna art koordineras, erhåller man en betydande positiv effekt på möjligheten till en ökad varumarknad. I diskussionerna om tekniska handelshinder har man även tagit upp frågan om en samordning av standarder. Det bör dock observeras att standarder som regel är frivilliga och sålunda inte primärt utgör handelshinder.

När det gäller att undanröja tekniska handelshinder, är det följaktligen i första hand de bindande byggbestämmelserna som skall samordnas. På basis av korrigerade bestämmelser kan sedan andra dokument, såsom standarder och upphandlingsregler samordnas.

Till bilden hör också att de samhälleliga bestämmelserna ofta är splittrade. Vid sidan om bygglagstiftningen med tillhörande byggbestämmelser finns det åtskilliga lagar och andra författningar (förordningar, kungörelser med mera) som innehåller krav som måste beaktas av den som projekterar och uppför byggnader. Exempel på detta för Sveriges del är bestämmelser om skyddsrum, vissa brandskydds- och hälsovårdsfrågor och elinstallationer. Därtill kommer alltjämt en del lokala bestämmelser. Det brister sålunda ofta i nationell samordning och enhetlighet. I en diskussion om tekniska handelshinder kan detta förhållande inte förbigås.

1.3 NKB:s verksamhet

Arbetet med denna rapport har huvudsakligen bedrivits inom planverkets byggnadsbyrå och inom det tekniska sekretariatet av NKB. Med hänsyn härtill ges nedan en kortfattad redovisning av de nuvarande arbetsuppgifterna inom NKB och dess tekniska sekretariat (se även NKB-skrift nr 14 Arbetsprogram för NKB).

Samarbete om byggbestämmelser mellan alla de nordiska länderna påbörjades i mitten av 1950-talet. Till en början var arbetet av mer informativ karaktär. Men även riktlinjer rörande en del avgränsande normfrågor utarbetades. Dessa riktlinjer skulle utgöra underlag för bestämmelsearbetet inom de nationella organen. Främst skulle sådana bestämmelser koordineras som kunde främja handeln med produkter. Men arbetet avsåg också att kartlägga behovet av forskning och utveckling för att framdeles kunna basera bestämmelserna på ett bättre kunskapsunderlag.

Nordiska Kommittén för Byggbestämmelser, NKB, bildades officiellt 1956. Ett första arbetsprogram fastställdes i preliminär form den 10 maj 1963. Detta program specificerades närmare i ett arbetsprogram i december 1964, som reviderades 1970 (NKB-skrift nr 14). Skriften är för närvarande under revidering.

Byggsektorn är av stor betydelse för stora delar av industrin i de nordiska länderna och för den allmänna ekonomiska aktiviteten. Genom tullfrihet i handeln mellan de nordiska länderna har förutsättningar skapats för en ökad integration av de nordiska byggmarknaderna. Problemen ligger till stor del i skillnaderna i bl a byggbestämmelser. Som en följd härav har Nordiska Ministerrådet i ett handlingsprogram (december 1972) lagt särskild vikt vid strävandena att säkra integrationen av byggmarknaderna och undanröja handelshinder av teknisk och ekonomisk art.

En särskild ämbetsmannakommitté för byggsektorn, ÄK-BYGG har tillskapats för koordineringen av arbetsinsatserna inom detta område.

Ministerrådets handlingsprogram upptar åtta specificerade arbetsuppgifter (a - h) som i första etappen bör prioriteras. Några av dessa huvuduppgifter omfattar två eller flera deluppgifter.

I handlingsprogrammet konstateras att flertalet uppgifter redan tagits upp i nordiska samarbetsorgan eller kan förväntas bli behandlade i sådana organ. De organ som nämns är NKB, Insta (samarbetsorgan mellan nordiska standardiseringsorgan) och Nordtest (samarbetsorgan mellan nordiska provningsanstalter).

Beträffande de olika arbetsuppgifterna i handlingsprogrammet kan följande synpunkter och kommentarer anges:

a) Samordning av samhälleliga (offentliga) byggbestämmelser
NKB (+Nordtest+Insta)

Denna arbetsuppgift att koordinera byggbestämmelserna är på längre sikt den mest betydelsefulla när det gäller att undanröja tekniska handelshinder. Det är därför angeläget att uppgiften planeras och genomförs på ett målmedvetet och effektivt sätt. Detta ställer särskilda krav på NKBs arbetssätt och organisation. Infogandet av NKB-förlagan i respektive lands byggbestämmelser måste också uppmärksammas.

Vid beömning av behovet av provningsmetoder och produktstandarder bör hänsyn tas till inom vilka områden det är väsentligt att samordna byggbestämmelserna. Ett nära samarbete förutsätts ske mellan NKB, Nordtest och Insta. Planeringen av bestämmelsesamordningen bör underlättas, om förteckningar över samordnade provningsmetoder (tillkomna bl a genom medverkan av NM-Bygg) och standarder sammanställs snarast möjligt.

b) Principer rörande funktionskrav m m

NKB

Ett betydelsefullt led i undanröjandet av tekniska handelshinder, förorsakade av olikheter i byggbestämmelserna, är att uttrycka kraven i funktionella termer samt att åstadkomma identitet i kravnivåerna och sätten att definiera dessa. Denna arbetsuppgift har, som anges i handlingsprogrammet, redan i viss omfattning tagits upp inom NKB och den bör prioriteras. Arbetsuppgiften rörande en generell indelning i Norden i klimatzoner, som särskilt omnämnts i handlingsprogrammet, hänger i viss mån samman med uppgift a. Frågan om samordnade och förenklade kvalifikationskrav och procedurer synes kunna kopplas samman med uppgift e om godkännande och kontroll.

c) Måttenheter och symboler

NKB + Nordtest + Insta

Dessa arbetsuppgifter synes för NKB:s del numera i stort sett vara slutförda. I fråga om SI-systemet bör det dokumenteras i vilken omfattning systemet är officiellt fastställt samt vilka tidpunkter som gäller för systemets införande inklusive eventuella övergångsbestämmelser. Om ytterligare samordningsåtgärder bedöms erforderliga, bör dessa preciseras. Beträffande beteckningar synes nu endast erfordras att det av NKB och Insta initierade internationella samarbetet följs och, om så erfordras, påverkas och påskyndas.

d) Förteckningar över byggbestämmelser

NKB

Denna arbetsuppgift ankommer givetvis primärt på respektive land men en samordning av redovisningsprinciper torde vara värdefull. Detta bör uppmärksammas av NKB. Därvid bör även beaktas att det i det internationella samarbetet inom ECE har framhållits som önskvärt att ECE-staterna redovisar gällande byggbestämmelser enligt en enhetlig disposition. Arbetet på en sådan pågår också för närvarande. Även frågan om en lämplig informationscentral i varje land t ex "bygg-tjänstorgan", som kan lämna information om gällande bestämmelser och godkännanden m m, bör uppmärksammas i detta sammanhang.

e) Godkännande- och kontrollregler NKB + Nordtest

En fullständig redovisning av etablerad godkännande- och kontrollverksamhet föreligger i tryck inom NKB under den närmaste tiden. Av betydelse är att snarast klarlägga förutsättningarna för att godkännande och kontroll i ett land godtas i de övriga länderna samt att utarbeta regler för praktisk tillämpning av en sådan samordnad verksamhet. Detta är en arbetsuppgift som bör prioriteras. En särskild arbetsgrupp arbetar för närvarande med denna fråga inom NKB.

f) Samordning av upphandlingsbestämmelser

Ämbetsmannakommittén avser att i första hand klarlägga vilka myndigheter och institutioner samt samarbetsorgan som bör kopplas in på denna uppgift. Det bör uppmärksammas att EG fastställt vissa gemensamma regler för upphandling av offentliga arbeten.

g) Samordning av standarder Insta(+NKB)

Måttstandardisering är en betydelsefull fråga som bör prioriteras. Den internationella standardiseringen måste givetvis beaktas när en nordisk måttsamordning sker. Måttsamordningen bör avse inte enbart vanliga byggnadsdelar utan även installationer av olika slag. Frågan om produktstandarder har nära sammanhang med uppgift a om samordnade bestämmelser och prioriteringen bör därför ske i samråd mellan Insta och NKB.

h) FoU-behov för byggbestämmelser NKB(+Nordtest m fl)

En första inventering av forskningsbehovet har redan utförts inom NKB. Det torde vara tillräckligt att i översiktliga förteckningar ange betydelsefulla ämnesområden, inom vilka FoU erfordras för att bättre kunskapsunderlag skall erhållas för byggbestämmelserna. Det kan senare bli aktuellt att komplettera förteckningen.

För samtliga arbetsuppgifter gäller att en nordisk samordning av bestämmelser, provningsmetoder och standarder bör ske i bästa möjliga kontakt med det internationella samarbete som äger rum och planeras inom främst ECE, Rilem och ISO. Även andra internationella organisationer förekommer som rimligen bör kunna medverka i harmoniserings-

arbetet, om verksamhetens inriktning kan påverkas av de nationella representanter som ingår i organisationernas styrorgan.

För att effektivisera NKB:s verksamhet i samband med genomförandet av ministerrådets handlingsprogram har numera en arbetande ordförande tillsatts som skall ha en koordinerande och ledande uppgift beträffande de tekniska sekreterarnas arbete.

Enligt nu föreliggande arbetsprogram är målet för NKB:s verksamhet att utarbeta förslag till gemensamma byggbestämmelser. På så sätt eftersträvar man att fortlöpande harmonisera byggbestämmelserna i de nordiska länderna och slutligen nå fram till en samordnad nordisk byggnorm.

Effektiviseringen av NKB-arbetet har bl a inneburit ett klart ställningstagande för att bestämmelsearbetet skall baseras på befintlig kunskap. Forskning och utveckling skall således i första hand ej ingå i NKB-arbetet. NKB skall dock samarbeta med FoU-organen i Norden och informera dem om behov av FoU för utveckling av bestämmelserna (se ovan).

2. Kartläggning av de nordiska byggbestämmelserna

2.1 Allmänt

Dagens situation kan karaktäriseras av att vi i Norden har en förhållandevis likartad bygglagstiftning. Denna tillkom i huvudsak under 1950 - 60-talen och innehåller grundläggande krav på säkerhet, hygien och komfort samt vissa administrativa regler. Lagstiftningen utgörs i princip av s k fullmaktslagar och behandlar vanligen såväl planväsendet som byggnadsväsendet. Tillämpningsbestämmelser som utfärdas som komplement till lagarna rörande byggandet, utfärdas eller fastställs av regeringen, ministerier, departement eller av centralt ämbetsverk. Genom dessa tillämpningsbestämmelser förtydligas de överordnade kraven i lagarna samt ges föreskrifter och anvisningar som praktiskt kan tillämpas av de byggande, och kontrolleras av byggmyndigheterna. Dessa tillämpningsbestämmelser kan i många fall ges såsom hänvisningar till andra normer, regler och standarder som utarbetas av kommittéer och institutioner av varierande slag.

2.2 BYGGNADSKONTROLLEN I DANMARK2.2.1 BYGGBESTÄMMELESYSTEMETGrundläggande bygglagstiftning

Byggnadsverksamheten i Danmark regleras av Byggeloven av den 10 juni 1960. Den innehåller ej tekniskt-konstruktiva bestämmelser för byggnaderna utan anger vilka förhållanden som regleras med bestämmelser, samt ålägger ministeriet att utfärda sådana bestämmelser. Lagen är uppdelad i 17 kapitel, som var och ett behandlar ett särskilt område inom lagen. Byggeloven gäller för hela landet med undantag för Köpenhamns kommun.

Köpenhamn har en särskild lag och i anslutning härtill reglemente och förordning. Dessa överensstämmer dock i huvudsak med de bestämmelser som gäller för det övriga landet.

Tillämpningsbestämmelser

Varje kommun med ett samhälle med mer än 1 000 inneväånare skall ha en separat byggnadsförordning (Bygningsvedtaegt). I andra kommuner kan kommunstyrelsen besluta om antagande av en byggnadsförordning. Denna upprättas på grundval av Boligministeriets normalbyggnadsförordning och skall godkännas av ministeriet. Detta medför att byggnadsförordningarna följer samma system i hela landet. Förordningarna innehåller dels upplysningar om den lokala administrationsapparaten och dess sakfunktioner och dels upplysningar om lokala planmässiga förhållanden, tillåtna grund- och utnyttjandevärden.

Bygningsreglementet utfärdas av Boligministeriet med stöd av BL 1:6 och innehåller de egentliga tekniska bestämmelserna. Beträffande en del av dessa bestämmelser görs hänvisningar till standardblad eller ingenjörsförenings normer. Reglementet gäller överallt med undantag av Köpenhamn som har eget reglemente.

Speciell lagstiftning

Vissa speciella sakområden som ej omfattas av byggnadslagen eller faller inom Boligministeriets verksamhet handhas av andra myndigheter.

Sålunda behandlas el- och gasfrågor av ministeriet för offentliga arbeten vilket också svarar för lagstiftnings- och godkännandeverksamheten för detta område.

Tidigare lydde hela hälsovårds- och vattenlagstiftningen under inrikesdepartementet, men detta område har numera överflyttats på ett nyinrättat departement, "miljöministeriet" och tillhörande miljöstyrelse.

Också recipientlagstiftningen (kallad Vandløbsloven) för avloppsområdet har överförts till ovanstående departement efter att tidigare ha lytt under jordbruksdepartementet.

Vidare lyder arbetsskyddslagstiftningen under arbetsministeriet, dess tekniska administrationsorgan "Direktoratet for arbejdstilsynet".

Bostadsdepartementet fastställer brandkraven för byggnader, men brandväsendet i övrigt regleras genom särskild brandlagstiftning som utfärdas av justitsministeriet.

2.2.2

BYGGMYNDIGHETER

Högsta ledningen och tillsynen över byggnadsväsendet utövas av Bostadsministeriet (Boligministeriet).

Den lokala bygghmyndigheten är den politiskt valda kommunstyrelsen.

Som byggnadsteknisk daglig myndighetsutövare fungerar kommunens tekniska förvaltning. Efter kommunreformen, som reducerade antalet kommuner från ca 1300 till 277, har de tekniska förvaltningarna byggts upp.

2.2.3

GODKÄNNANDE- OCH KONTROLLFRÅGOR

Byggnadslovgivning

Följande byggnadsarbeten omfattas av byggnadslagen:

- a) Ny bebyggelse
- b) Ombyggnad av eller tillbyggnad till bebyggelse
- c) Andra förändringar i bebyggelsen, som är väsentliga i förhållande till bestämmelserna i lagen eller de i kraft av lagen utfärdade föreskrifterna
- d) Ändringar i utnyttjandet av bebyggelsen, som är väsentliga i förhållande till bestämmelserna i lagen eller de i kraft av lagen utfärdade föreskrifterna.

Arbeten som omfattas av byggnadslagen får ej påbörjas utan tillstånd av bygghmyndigheten, vilken är kommunstyrelsen. Ett byggnadslov upphäves om arbetet ej påbörjats inom ett år från tillståndet utfärdande. Byggnadslov skall sökas skriftligen med bifogande av:

- a) Uppgift om egendomens matrikelnummer och belägenhet.
- b) En klar uppgift om det arbete som skall utföras, med hänsyn tagen till fundamentering, grundläggnings- och markförhållanden, tillika med upplysning om när man avser påbörja arbetet.
- c) En uttrycklig uppgift om de bestämmelser i byggnadslagstiftningen, som projektet kan stå i strid med (om så är fallet måste man bifoga en till ifrågakvarande dispensmyndighet ställd, självständig och motiverad ansökningshandling innehållande de nödvändiga dispensererna).

Ett byggnadstillstånd innehåller ej dispens från bestämmelser i byggnadslagstiftningen eller tillstånd med hänsyn till ett byggservitut utan att detta uttryckligen framgår av byggnadstillståndet.

- d) För ändrat nyttjande av bebyggelse skall man upplysa om såväl tidigare som det påtänkta nyttjandet.

Enligt normalbyggnadsförordningen betalas för byggnadstillståndet vid uppförande av byggnad en avgift per m² bruttoetageareal. Denna areal beräknas på grundval av reglerna i byggnadsreglementet, i det att även källarytan och garageytan medräknas. För industri-

byggnader beräknas avgiften per m³. För tillstånd för mindre byggnadsförändringar i en bestående byggnad betalas en enhetsavgift på 20 dkr för varje våningsplan ombyggnaden berör.

Tillsyn och besiktningar

Det finns inga speciella kvalifikationskrav för konstruktörer, byggmästare eller tillverkare av byggnadsmaterial i byggnadslagen. För installationsarbeten (el, gas, vatten, avlopp) krävs dock auktorisation.

Det uppställs inga krav på att ansvarig arbetsledare skall utses vid utförande av byggnadsarbete. Gentemot byggmyndigheterna har den byggande ansvaret för att arbetet utföres i överensstämmelse med gällande bestämmelser.

I byggnadslagen finns ej upptaget några bestämmelser om besiktning av byggnaden. Byggmyndigheten bestämmer själv när och i vilken utsträckning byggverksamhet för vilken byggnadslov fordras måste övervakas av den lokala myndigheten. I de enskilda byggnadsloven anges vid vilka tidpunkter anmälan skall ske till byggmyndigheten för att ge denna tillfälle till besiktning.

Centralt typgodkännande

För att begränsa antalet tveksamma fall och dispensansökningar finns det ett centralt typgodkännandekontor i Boligministeriet (7:e kontoret). Man betalar för godkännandet, vilket gäller för tre år. Man utfärdar endast godkännanden för byggelement, vilka ej direkt kan bedömas på grundval av byggbestämmelserna, samt för delar som över huvud taget ej finns upptagna i bestämmelserna - dvs man utfärdar ej s k servicegodkännanden, som endast har en sorts kvalitetsstämpel. Godkännandebestämmelserna administreras i enlighet med Boligministeriets cirkulär av år 1964.

Den NKB-inspirerade sanitets-tekniska godkännandeordningen är, liksom den ovan nämnda godkännandeordningen, en integrerad del av byggreglementordningen, förlagd till Boligministeriets 7:e kontor.

Anmärkning: Byggeloven från 1960 påräknas bli reviderad under 1975. Huvudsyftet är att avskilja lagens planbestämmelser och göra en separat lag om kommunplanläggning hänförlig till miljöministeriet.

Avsikten är att den nya bygglagen skall komma att omfatta hela landet, varför byggeloven för Köpenhamn upphör.

2.3 BYGGNADSKONTROLLEN I FINLAND2.3.1 BYGGBESTÄMMELESYSTEMETGrundläggande bygglagstiftning

Den offentlighetsrättsliga regleringen av byggandet sker främst genom byggnadslagstiftningen som består av en byggnadslag och en byggnadsförordning

Byggnadslagen av år 1958 innehåller, förutom vissa allmänna bestämmelser om marks användning och om tillsynen över planläggningen och byggnadsväsendet, främst regler om bebyggelseplaneringen. I planer ges bestämmelser om markens användning och bebyggelsens utformning. Byggnadslagen, har tillkommit genom beslut av riksdagen och den har fastställts av presidenten.

Byggnadsförordningen av år 1959 innehåller närmare föreskrifter om byggande, byggnadslov och tillstånd till annan byggnadsåtgärd och om tillsynen över byggnadsverksamheten ävensom om byggnadslagens verkställighet och tillämpning i övrigt.

Genom förordningen stadgas även om förfarandet beträffande byggnads-servitut samt om tomtägarens skyldighet att vid uppförande av ny-byggnad anordna förvarings- eller parkeringsplatser för bilar. Byggnadsförordningen utfärdas av presidenten efter föredragning av vederbörande minister vid stadsrådets sammanträde.

Den finska byggnadslagen och byggnadsförordningen kompletteras av speciella lokala byggnadsordningar, vilka har till uppgift att reglera byggandet inom mindre områden, t ex stad. Detta medför att byggandet inom olika områden kan regleras med för området fördelaktiga byggbestämmelser, t ex ur markvärdssynpunkt.

Tillämpningsbestämmelser

Enligt 1§ 1959 års byggnadsförordning ankommer det på ministeriet för inrikesärendena att utfärda närmare föreskrifter om byggnaders brandsäkerhet, om byggnadsritningar och planbeteckningar samt de ytterligare bestämmelser och anvisningar som erfordras. Dessa föreskrifter publiceras i Finlands författningssamling.

I ärenden som gäller planlägnings- och byggnadsärenden biträdes ministeriet av en delegation, vilken består av ordförande och vice ordförande samt högst 21 andra medlemmar och lika många suppleanter utvalda bland personer, vilka företräder myndigheter och sammanslutningar samt besitter annan sakkunskap på områden som anknyter till planlägnings- och byggnadsväsendet (ByggnadsF § 1a). Då det gäller tekniska bestämmelser och anvisningar om byggande, biträds ministeriet av en byggnadsteknisk delegation, bestående av ordförande, vice ordförande samt högst 12 andra medlemmar jämte suppleanter med branschkunedom.

Detaljerade tekniska bestämmelser finns för brandsäkerhet och utrymningsvägar, för betong och armerade betongkonstruktioner, träkonstruktioner, tillåtna laster samt för byggnadsritningar.

Speciell lagstiftning

Betong- och träbestämmelserna är utgivna enligt standardiseringslagen, vilket innebär att de också gäller för sådant byggnadsarbete, som ej erfordrar byggnadslov enligt byggnadslagen, t ex brobyggen.

Statsrådet beslutar i frågor rörande konstruktioner av betong och armerad betong.

Handels- och industriministeriets beslutar i frågor rörande olje-, anläggningar för uppvärmning av byggnader. Detta regleras i lagen om brandfarliga varor.

Social- och hälsovårdsministeriet reglerar frågor rörande arbetarskydd på bl a byggsplatsen.

Bostadsstyrelsen utfärdar lånebestämmelser med specifikationer rörande statsbelånade bostadshus utrustning och kvalitet.

För vatten- och avloppsinstallationer finns olika kommunala bestämmelser. Därtill har olika fackliga organisationer i byggbranschen utfärdat en del normpublikationer som innehåller tekniska anvisningar. Dessa anvisningar har ingen officiell status, men de har betydelse för åstadskommande av enhetlighet på olika områden.

2.3.2

BYGGMYNDIGHETER

Högsta ledningen och tillsynen över byggnadsväsendet utövas av ministeriet för inrikesärendena (ByggnadsL § 8)

Länsstyrelsen handhar tillsynen över byggnadsväsendet och planläggningen av områden inom länet.

Inom kommunerna leds den allmänna planeringen av byggnadsverksamhet och planläggning av kommunens styrelse. Lokala bygghmyndigheter är i stad magistraten och i köping ordningsrätten. Dessa har, förutom att de är kommunens bygghmyndigheter, en del ordnings- och rättsskipningsuppgifter.

I varje kommun skall finnas en byggnadsnämnd som handlägger ärenden rörande byggnadsverksamheten och utövar tillsyn över byggandet samt ger råd och vägledning. Denna nämnd skall bestå av ordföranden samt minst fyra och högst åtta ledamöter, vilka jämte nödigt antal ersättare utses av kommunalfullmäktige, ordföranden för fyra och ledamöterna för två år i taget. Ordföranden skall ha god förtroget med, och ledamöterna kända om byggnadsverksamheten, (ByggnadsL § 10)

2.3.3

GODKÄNNANDE- OCH KONTROLLFRÅGOR

Byggnadslovgivning

Enligt byggnadsförordningen (ByggnadsF kap 7) kräver följande arbeten byggnadslov eller därmed jämförbart tillstånd.

- a) Nybyggnad
- b) Användning av byggnad eller del av byggnad till väsentligt annat ändamål än den används till eller enligt byggnadslovet skall användas till
- c) Delning eller sammanslagning av rum och lägenheter
- d) Ändring av bärande konstruktion eller av eldstad, som kräver nytt kanalsystem, om den icke kan anses såsom nybygge
- e) Byggande av kiosk eller kolonistuga, som icke är nybyggnad, resande av minnesmärke av offentlig karaktär samt uppförande av musik-esträd, dansbana eller annan liknande anläggning, samt
- f) Ingärdning av tomt och byggande av inkörspport
- g) Ändring av värmesystemet till oljeeldning
- h) Ändring av fasad.

Byggnadslov eller annat tillstånd i samband med byggande skall sökas hos de kommunala bygghmyndigheterna. Genom bestämmelser i den lokala byggnadsordningen kan byggnadsinspektör i stället för nämnda bygghmyndigheter medges att meddela vissa tillstånd.

För uppförande av nybyggnad må ifråga om stad, ministeriet för inrikesärendena och i fråga om landskommun länsstyrelse bevilja undantag från stadganden, påbud och andra inskränkningar beträffande byggandet, därest detta icke befinnes medföra betydande olägenhet eller annan reglering av bosättningen (ByggnadsL §132). Magistrat, ordningsrätt och byggnadsnämnd äger befogenhet att under förutsättningar som ovan nämnts bevilja byggnadstillsånd, då fråga är om mindre avvikelse eller undantag från stadganden, påbud, förbud eller andra inskränkningar rörande uppförandet av nybyggnad eller om uppförandet av tillfällig nybyggnad.

Byggnadslov skall sökas skriftligen med bifogande av:

- a) Utredning om att sökanden besitter tomten eller byggnadsplatsen
- b) Tomtkarta och protokoll
- c) Situationsplan över tomten eller byggnadsplatsen
- d) Av kompetent planerare uppgjorda och undertecknade byggnadsritningar jämte förklaringar. Till dessa handlingar kan om så erfordras även andra utredningar tillkomma.

Tillsyn och besiktningar

Innan byggnadsarbete skall påbörjas måste en ansvarig arbetsledare utses och godkännas av myndigheten som ger byggnadslov. Denna skall leda arbetet samt svara för dess utförande. För rivning av mindre byggnader samt för mindre grävningsarbeten behövs ej sådan person.

Det åligger myndigheten som ger byggnadslov att tillse att byggnader ej uppförs utan tillstånd, där sådant är erforderligt, samt att övervaka att byggandet sker på betryggande sätt.

Besiktningar vid uppförande av nybyggnad "bör" särskilt ske för granskning av byggnadsgrunden, byggnadsstommen samt byggnaden i färdigt skick. (ByggnadsF § 65) Vid behov skall synerna förrättas i samråd med hälsovårds- och brandmyndighet.

Närmare föreskrifter angående övervakningsförfarandet, samt verkställandet av syner utfärdas i byggnadsordning.

Enligt byggnadsordningen för Helsingfors stad är det byggnadsinspektionskontoret som ombesörjer den fortlöpande tillsynen av byggnadsarbeten som åligger magistraten.

Följande syner skall enligt denna byggnadsordning verkställas förutom en inledande lägessyn:

- a) Grundsyn; efter inledande byggförberedelser.
- b) Stomsyn; vilket sker innan inredningsarbetet påbörjas.
- c) Rörsyn; då rök- och luftkanalerna byggts och alltjämt är synligt samt
- d) Slutsyn; då byggnaden är färdig.

Synerna förrättas av en byggnadsinspektör eller av en i instruktionen för byggnadsinspektionskontoret angiven tjänsteman. Magistraten har dock möjlighet att vid behov förordna även andra sýnemän att tillsammans med byggnadsinspektören verkställa stom- eller slutsyn.

Centralt typgodkännande, kvalitetskontroll

Bestämmelsen angående typgodkännande har trätt i kraft 1975-01-01 (ByggnadsL § 155). Enligt denna bestämmelse har ministeriet för inrikesärendena möjlighet att på förhand för en bestämd tid godkänna viss byggnad, konstruktion, konstruktionsdel, byggnadsmaterial eller annan till byggnad fast tillhörande anläggning samt fastighetens vatten- och avloppsinstallationsanläggning eller någon till dem hörande teknisk lösning. Förordningarna tillhörande paragrafen kommer att ges ut under år 1975, varefter typgodkännandeförfarandet kan tillämpas i praktiken.

Kontrollsystem som tillämpas innan typgodkännandeverksamheten kommit i gång:

Ett obligatoriskt godkännandeförfarande tillämpas i Finland beträffande produkter som är underkastade brandtekniska krav, tex vissa armeringsstål.

Ansökan om brandklassificering skall inges till ministeriet för inrikesärendena. I samband med klassificering uppställs i allmänhet krav på märkning. Endast stämpelavgift utgår vid brandklassificering. Klassificeringsbevis gäller i allmänhet lika länge som de bestämmelser på vilka det grundar sig, men kan i en del fall ges för kortare tid. Publicering av brandklassificeringsbeslut distribueras till beställaren av Finlands Brandvärnsförbund.

Armeringsstål som ej är tillverkat enligt SFS-standard får användas endast efter i förväg inhämtat utlåtande av statens tekniska forskningscentral om stålqualitätens lämplighet såsom armeringsstål. Vidare bör byggnadsinspektör underrättas i förväg angående användandet av sådant armeringsstål.

För godkännande av tillsatsmedel för betong finns två alternativ. Det ena är av Finska Betongföreningen godkänd bruksanvisning, vars giltighetstid är tre år. Det andra alternativet är ett utlåtande från statens tekniska forskningscentral.

Frivillig officiell kontrollordning finns för betongprodukter och ombesörjes av "Kvalitetskontrollföreningen för betongindustrin". Detta innebär ej ett godkännande, men ger vissa lättnader i provningen av testkuber i godkända laboratorier.

Frivilliga kontrollordningar enligt standardiseringslagen finns i Finland för SFS-märkta standardiserade produkter och frivilliga privata kontrollordningar för värmeisoleringsmaterial, tegel och tegelrör, limträ, fingerskarvat virke samt fanér. Nya typer av träkonstruktioner får tas i bruk efter positivt utlåtande av statens tekniska forskningscentral.

2.4 BYGGNADSKONTROLLEN I ISLAND

2.4.1 BYGGBESTÄMMELESYSTEMET

Grundläggande bygglagstiftning

Byggnadsverksamheten på Island regleras genom 1905 års byggnadslag. Denna lag är för närvarande under revision efter alltingets beslut från år 1973. Till denna lag finns ett kompletterande verk, Normalbyggnadsordningen (Byggnadsregleringsnormen) av år 1967 vilken ligger till grund för de byggnadsbestämmelser som utfärdats av de lokala myndigheterna. Dessa regler måste godkännas av socialdepartementet. Byggnadsregleringsnormen gäller för alla kommuner med över 100 innevånare med undantag för Reykjavik kommun där det finns en byggnadsförordning av år 1965.

Tillämpningsbestämmelser

För byggande i landskommuner gäller dels en särskild lag från år 1948, dels en speciell byggnadsförordning.

Speciell lagstiftning

Den nya byggnadslagen som är under utarbetande, är avsedd att gälla för hela landet. Den är tänkt som en rätt kortfattad ramlag. Alla tekniska bestämmelser vid sidan av denna skall utges av departementet (socialdepartementet) och ingå i ett byggnadsreglemente. Dessa bestämmelser kan bli identiska med de gemensamma nordiska bestämmelser som NKB utarbetar.

2.4.2 BYGGMYNDIGHETER

Högsta ledningen och tillsynen över byggnadsväsendet ankommer på socialdepartementet. Departementets konsulent i byggnadsfrågor är statens planchef. Den lokala bygghmyndigheten är den politiskt valda kommunstyrelsen i varje kommun.

2.4.3. GODKÄNNANDE OCH KONTROLLFRÅGOR

Byggnadslovgivning

Byggnadslov skall sökas skriftligen för all ny bebyggelse, tillbyggnad och ombyggnad. För detta tillstånd betalas en indexreglerad avgift på ca 10 Isl. kr/m² av den nya byggnaden.

Tillsyn och besiktningar

Byggnadsritningar och tillhörande andra ritningar skall utföras av arkitekter, ingenjörer eller andra väl kvalificerade yrkesutövare. Byggnadstillsynen tillkommer kommunstyrelsen, vilken som regel utser en kontrollant, en arkitekt, ingenjör eller byggnästare för att utöva erforderlig övervakning och besiktning av byggnadsarbetet.

Centralt typgodkännande, tillverkningskontroll

Godkännande från annat nordiskt land av byggmaterial gäller som regel även på Island.

2.5 BYGGNADSKONTROLLEN I NORGE2.5.1 BYGGBESTÄMMELSESYSTEMETGrundläggande bygglagstiftning

Byggnadsverksamheten i Norge regleras i första hand av Byggningsloven av 18 juni 1965. Denna omfattar bl a

- a) regler angående lokala bygghmyndigheter och deras verksamhetsfält
- b) regler angående användande av mark
- c) allmänna tekniska krav vad gäller byggnader
- d) regler angående ansökan om byggnadslov och
- e) byggnadskontroll av lokala bygghmyndigheter.

Tillämpningsbestämmelser

Enligt BL ankommer det på Kommunal- och arbetsdepartementet att meddela tillämpningsbestämmelser till lagen. Sådana bestämmelser, Byggeforskrifter, har utfärdats 1969 och har senare blivit kompletterade och ändrade i vissa detaljer. De innehåller detaljerade regler beträffande ansökan om byggnadslov (krav gällande specifikationer, ritningar, kartor etc), tekniska krav angående olika slags byggnader, rum, byggelement, byggnadstekniska system, installationer etc. De tekniska kraven är i stor utsträckning formulerade som funktionskrav. Byggningsloven och Byggeforskriftene gäller i hela landet.

Speciell lagstiftning

Vissa speciella sakområden som ej omfattas av byggnadslagen handhas av andra myndigheter. Några exempel:

Justitiedepartementet reglerar frågor rörande skyddsrum. Vidare regleras frågor rörande elektriska installationer av Norska rådet för provning och godkännande av elektrisk utrustning och hissinstallationer av myndigheten för testning och godkännande av hissar.

Lokala myndigheter utfärdar lokala bestämmelser angående vatten och avlopp.

Arbeterskyddsfrågor regleras av Kommunal- och arbetsdepartementet (Arbetsinspektionen).

Enligt hamnagen från den 24 juni 1933 har hamnmyndigheterna ansvaret för den hamntekniska utbyggnaden, medan bygghmyndigheterna ansvarar för samordning av planläggningen med angränsande områden. Byggnader inom hamnområden i städer skall godkännas av "byggnadsrådet".

I lag 26 juni 1970 om "Vern mot vannforurensning" finns regler för anordnande av avloppsanläggningar, rening m m.

För el-installationer gäller bestämmelser utfärdade av Industridepartementet som tillämpningsbestämmelser till lag 24 maj 1929 om "Tilsyn med elektriske anlegg".

2.5.2 BYGGMYNDIGHETER

Högsta ledningen och tillsynen över byggnadsväsendet handhas av Kommunal- och arbetsdepartementet.

Den lokala byggmyndigheten är byggnadsrådet och kommunstyrelsen. I varje kommun skall finnas ett byggnadsråd. Detta har till uppgift att tillse att reglerna i byggnadslagen efterlevs inom kommunen. Byggnadsrådet skall samarbeta med andra offentliga myndigheter som har intressen att bevaka inom rådets arbetsområde och skall inhämta råd i frågor som berör respektive myndighets sakområde.

Byggnadsrådet skall ha fem medlemmar, var och en med ersättare, vilka utses av kommunstyrelsen. Annat medlemsantal kan fastställas i förordning, men kan ej sättas lägre än tre. Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande.

I förordning kan bestämmas att ett särskilt regleringsråd skall inrättas samt inom vilket sakområde det skall vara verksamt. Det kan också förordnas att flera kommuner skall ha antingen byggnadsråd eller regleringsråd.

2.5.3 GODKÄNNANDE- OCH KONTROLLFRÅGOR

Byggnadslovgivning

Enligt BL 93§ kräver följande arbeten byggnadslov.

- I Uppförande av byggnad
- II Väsentliga ändringar och reparationer
- III Ändring av fasad
- IV Installation av inredning då byggarbetet står i strid med regleringsplan
- V Uppförande av skyddsmur och inhägnad mot väg
- VI Rivning av byggnad, undantaget rivning som sker efter påpekande av byggnadsrådet.

Byggnadslov skall sökas hos byggnadsrådet.

- A. Ansökan om byggnadslov skall vara skriftlig och innehålla upplysningar om de förhållanden som är nödvändiga för att kunna bedöma arbetets art. Ansökan görs efter schema som fastställts av byggnadsrådet med följande tillägg:
 - a) översiktsplan över anläggningen med omgivning i skala 1:1000,
 - b) skisser i skala 1:100 (fasader, tvärsnitt, planer m m),
 - c) nöjaktig beskrivning av byggnadsgrundens beskaffenhet och fundamentering,
 - d) plan för dränering, huvudkloak och vattentillförsel.
- B. Skisser för speciella konstruktioner, i skala 1:50 skall skickas in såvida byggnadsrådet kräver detta.
- C. Intyg om att grannar har informerats.
- D. Ansökan med bilaga skickas i 2 ex till byggnadsrådet. Ansökan skall vara undertecknad av byggherren. Den som innehar ansvaret för byggnadsarbetet skall underteckna byggnadslovet.

Byggnadslov upphör att gälla om arbetet ej påbörjats inom ett år från utfärdandet. Detsamma gäller om arbetet inställs längre tid än ett år.

Tillsyn och besiktningar

När annat ej bestämts i vedtekt skall varje byggnadsarbete förestås av en person som är ansvarig inför byggnadsmyndigheten så att arbetet blir riktigt och fackmässigt utfört (BL 98 §). Den som är ansvarig skall godkännas av byggnadsrådet i varje enskilt fall. Om arbetet kräver särskilda kunskaper skall hänsyn tas till detta vid godkännandet.

Godkännandet kan när som helst återkallas om den som innehar ansvaret ej fyller de krav som uppställs rörande pålitlighet och duglighet.

Innan tillstånd meddelas att påbörja byggnadsarbete, granskas alla byggnadsplaner av lokala myndigheter som ansvarar för att projektet överensstämmer med gällande lagar och förordningar. Byggnadsrådet har rätt att utöva den kontroll och kräva de upplysningar som rådet anser nödvändigt. De prövningar som anses nödvändiga för kontrollen kan byggnadsrådet låta utföra på byggherrens bekostnad.

När ett byggnadsarbete är slutfört skall byggnadsrådet låta besiktiga det. Är arbetet utfört i överensstämmelse med byggnadslovet och gällande bestämmelser skall en färdigattest upprättas. Byggnaden, anordningen eller del av byggnad får ej tagas i bruk innan färdigattest utverkats eller interimistiskt tillstånd givits.

Centralt typgodkännande, tillverkningskontroll

Bestämmelser om godkännande och kontroll ges i byggföreskrifternas kapitel 12.

Följande skall tills vidare godkännas centralt:

- a) Alla former av plastmaterial
- b) Konstruktioner till monteringsfärdiga hus
- c) Spånplattor för användning i bärande konstruktioner
- d) Speciella konstruktionssystem där färdigfabricerade bärande byggelement ingår
- e) Nya material och konstruktioner där kraven i föreskrifterna ej är fullständigt klarläggande.

Vidare skall byggnadsdelar och byggnadsvaror på vilka det ställs brandtekniska krav, klassificeras på grundval av brandprovning efter fastställda metoder eller teoretiska beräkningar.

Ansökan om godkännande (a - e ovan) inges till Kommunal- och arbetsdepartementet, byrån för byggnads- och brandväsendet.

Vid ansökan om brandklassificering av byggnadsvaror sändes ansökan till Statens brandinspektion, som blivit bemyndigad av Kommunal- och arbetsdepartementet att brandklassificera byggnadsvaror.

De kontrollordningar som för närvarande finns kan indelas i tvingande och frivilliga kontroller.

Tvingande kontroller:

- a) Fabriksframställda betongprodukter för byggnadsbruk
- b) Fabriksframställda monteringsfärdiga trähus
- c) Brandklassificerade dörrar

Betongfabriker och fabriker som framställer fabriksblandad betong kontrolleras vanligtvis två gånger per år, och elementfabrikerna fyra gånger per år. Dessutom skall en intern kontroll ske hos alla fabriker som är underställda den obligatoriska kontrollen.

Produktionen av monteringsfärdiga hus omfattas av kontroll av produktionen av trähus, sammansatta av element, delar eller sektioner. Vidare skall det kontrolleras att produktion och montering sker med hänsyn till det godkännande som givits av departementet.

Vid jämn produktion sker kontroll minst två gånger per år.

Den frivilliga kontrollen av byggnadsprodukter innefattar takstolar, limträ, fingerskarvat virke, spånplattor, träimpregnering - isoleringsmaterial och tillsatsmedel till betong. Kontrollerna utförs av skilda institutioner och organ. Avgifter tas som regel ut.

2.6 BYGGNADSKONTROLLEN I SVERIGE

2.6.1 BYGGBESTÄMMELSESYSTEMET

Grundläggande bygglagstiftning

Den offentlighetsrättsliga regleringen av byggandet sker främst genom byggnadslagstiftningen, som består av en byggnadslag och en byggnadsstadga.

Byggnadslagen (BL) av den 30 juni 1947 (senaste utgåva SFS 1972:775) innehåller, förutom vissa inledande bestämmelser om marks användning och om tillsynen över planläggningen och byggnadsväsendet, främst regler för bebyggelseplaneringen. I planer ges bestämmelser om markens användning och bebyggelsens utformning.

Byggnadsstadgan (BS) av den 30 december 1959 (senaste utgåva SFS 1972:776) innehåller, förutom bestämmelser rörande byggnadsnämnd samt vissa tillämpningsföreskrifter till byggnadslagen rörande planläggning och tomtindelning, bestämmelser rörande byggnaders utförande och om tillsynen över byggandet.

Stadgan innehåller dessutom bestämmelser om säkerhet, hygien och trevnad vid byggande. Dessa bestämmelser behandlar bl a utformning och färg hos byggnads yttre samt byggnads förläggning, ändring, underhåll och rivning. Vidare behandlas frågor om skyltar, annan fast anordning, upplag m m samt om tomts ordnande.

Tillämpningsbestämmelser

Enligt 76 § BS ankommer det på statens planverk att meddela närmare föreskrifter rörande ritningar och andra handlingar, vilka skall fogas vid ansökan om byggnadslov, rörande arkivering och expedition av handlingar rörande konstruktion och utförande i övrigt av byggnader och andra anordningar om vilka bestämmelser hittats i BS, samt rörande byggnadsarbeten.

Planverket har enligt 76 § 2 mom BS att utfärda de ytterligare råd och anvisningar som kan anses erforderliga för byggnadsstadgans tillämpning.

Enligt planverkets instruktion (SFS 1970:349) är till verket knutet ett tekniskt råd med uppgift att bistå verket i frågor av större vikt i samband med utfärdandet av tillämpningsbestämmelser till byggnadsstadgan och därmed sammanhängande verksamhet. I rådet ingår representanter för bl a näringslivets organisationer, yrkesföreningar och kommunförbundet.

Föreskrift, som rör även annan myndighets verksamhetsområde, meddelar planverket efter samråd med den myndigheten. Dessa samrådsmyndigheter är främst:

- a) arbetarskyddsstyrelsen
- b) bostadsstyrelsen
- c) civilförsvarsstyrelsen
- d) kommerskollegium
- e) socialstyrelsen
- f) statens brandnämnd
- g) statens industriverk
- h) statens konsumentverk
- i) statens livsmedelsverk
- k) statens naturvårdsverk
- l) statens provningsanstalt

Speciell lagstiftning

Vissa speciella sakområden som ej omfattas av byggnadslagstiftningen regleras genom annan lagstiftning.

Lånebestämmelser med specifikationer rörande statsbelånade bostadshus, utrustning och kvalitet utfärdas av bostadsstyrelsen.

Statens industriverk utfärdar bestämmelser dels beträffande elsäkerhetsfrågor och dels rörande tillämpningen av förordningen om brandfarliga varor (SFS 1961:568). Innan industriverket meddelar föreskrift eller förordnande som berör annan myndighet, skall verket samråda med denna myndighet.

De lokala elverken utfärdar lokala föreskrifter rörande vissa elinstallationsfrågor.

Enligt civilförsvarskungörelsen (SFS 1960:377) utfärdas bestämmelser för skyddsrum anordnade av civilförsvarsstyrelsen efter samråd med bl a statens planverk.

Enligt hissungskungörelsen (SFS 1939:783) regleras frågor angående anordnande och begagnande samt tillsyn av vissa hissar. I Svensk Byggnorm kap 42 meddelas tillämpningsbestämmelser beträffande hisschakt, hissmaskinrum och brytskiverum. På arbetarskyddsstyrelsen ankommer att meddela säkerhetsföreskrifter rörande hissmaskiner och andra speciella anordningar.

Utförande av gasinstallationer regleras dels genom de föreskrifter och anvisningar som utfärdats i anslutning till förordningen om brandfarliga varor (se ovan), dels genom lokala bestämmelser. Svenska gasföreningen utarbetar allmänna anvisningar för gasinstallationer till ledning för de lokala gasverken.

Utöver ovannämnda specificerade myndigheter finns några statliga organ som med stöd av speciella författningar har möjlighet att påverka byggnaders anordnande. Som exempel på sådana organ kan nämnas strålskyddsnämnden som enligt strålskyddslagen av år 1958 äger meddela föreskrifter till skydd mot strålning. Produktkontrollnämnden som är knuten till statens naturvårdsverk, prövar frågor som avses i lagen om hälso- och miljöfarliga varor (SFS 1973:329) i den mån prövningen ej ankommer på annan myndighet. Beträffande jordbrukets ekonomibygnader utfärdas vissa regler av lantbruksstyrelsen.

Dessutom finns det flera myndigheter som har befogenhet att utfärda bestämmelser, vanligen s k ordningsföreskrifter, rörande hälsovård, arbetsmiljö, brandskydd, naturskydd och livsmedel samt lokaler för speciella ändamål som också direkt eller indirekt kan påverka byggnaders utformning. På konsumentverket ankommer bl a att bevaka allmänna byggbestämmelsefrågor som är av betydelse från konsumentsynpunkt. Central förvaltningsmyndighet för officiell provning och kontroll samt meteorologi är statens provningsanstalt.

Förslag till bestämmelser rörande betong- och stålområdet utarbetas inom särskilda permanenta samarbetskommittéer, i vilka ingår representanter för bl a planverket och vissa andra myndigheter, t ex vägverket, samt industrin, näringslivet och olika yrkesgrupper. För aluminiumkonstruktioner finns en speciell samarbetskommitté av mera temporär art. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) har kommittéer för svetsade konstruktioner, kranar och cisterner.

Beträffande visst slag av byggnadsarbete erfordras särskilt tillstånd från arbetsmarknadsmyndighet, s k byggnadstillstånd.

2.6.2

BYGGMYNDIGHETER

Det närmaste inseendet över plan- och byggnadsverksamheten utövas inom varje kommun av dess byggnadsnämnd, medan länsstyrelsen har att öva tillsyn över planläggningen och byggnadsväsendet inom länet. Statens planverk har hand om den allmänna uppsikten över planläggningen och byggnadsväsendet inom riket (7 § BL).

Särskilt åligger det byggnadsnämnden att med uppmärksamhet följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess omgivning, ombesörja utredningar rörande planläggning, fastighetsbildning och byggnadsväsen samt i dessa ämnen upprätta de förslag och göra de framställningar som finns påkallade. Dessutom skall nämnden samarbeta med övriga myndigheter, vilkas verksamhet berör nämndens arbetsområden eller vilkas bedömanden är av betydelse för dess verksamhet, samt lämna allmänheten råd och upplysningar och övervaka efterlevnaden av BL, BS och övriga föreskrifter som rör byggandet.

Planverket är central förvaltningsmyndighet för ärenden om planläggning av bebyggelse och om byggnadsväsendet.

Särskilt åligger det planverket att insamla och bearbeta kunskaper och erfarenheter inom dess verksamhetsområde,

att i anslutning till den allmänna uppsikten över planläggningen och byggnadsväsendet ge råd och vägledning för planläggningen samt meddela föreskrifter, råd och anvisningar för byggnadsväsendet,

att verka för samordning mellan planverkets och andra myndigheters föreskrifter, råd och anvisningar som rör planläggningen eller byggnadsväsendet (SFS 1973:517).

Begränsningar i bestämmelsegivningen

Enligt SFS 1970:641 får myndighet ej utan att underställa regeringen frågan, ge ändrade eller nya föreskrifter, anvisningar eller råd, som i väsentlig grad kan leda till direkta eller indirekta kostnadsökningar. Riksrevisionsverket skall inom ramen för den av verket bedrivna förvaltningsrevisionen särskilt följa sådan verksamhet av myndigheterna som avses och därvid bedöma de kostnadsmässiga konsekvenserna av verksamheten.

Kommerskollegium skall enligt SFS 1973:233 underrättas, därest myndighet avser att meddela föreskrifter eller anvisningar, som gäller teknisk utformning, märkning eller beskaffenhet i övrigt av vara som är föremål för internationell handel. Då föreskrifter eller anvisningar kan medföra handelshinder av väsentlig betydelse, skall myndigheten, om ej synnerliga skäl föreligger, samråda med kommerskollegium, innan beslut fattas.

2.6.3

GÖDKÄNNANDE OCH KONTROLLFRÅGOR

Byggnadslovgivning

Följande byggnadsarbeten kräver enligt 54 § 1 mom BS byggnadslov:

Åtgärd som enligt 75 § BS är att hänföra till nybyggnad.

Sådan till nybyggnad ej hänförlig ändring av byggnad, som berör konstruktionen av dess bärande delar eller av eldstäder, rök- eller ventilationskanaler eller som avsevärt påverkar dess planlösning eller yttre utseende.

Sådan till nybyggnad ej hänförlig ändring av byggnad, som innefattar inrättande av ledningar för vattenförsörjningen eller avlopp samt därmed förbundna anordningar, så och mera väsentliga ändringar av befintlig sådan ledning eller anordning.

Ansökan om bygglov för byggnad eller del därav för väsentligen annat ändamål än det, vartill byggnaden förut varit använd eller som finns angivet på godkänd ritning.

Uppförande eller väsentlig ändring av mur, plank eller därmed jämförlig anordning.

Schaktning, fyllning eller annan liknande åtgärd inom tomt, såvida åtgärden innebär avsevärd ändring av höjdläget för tomtens eller del därav.

Inrättande av fast cistern eller annan fast anordning för hantering eller förvaring av brännbara vätskor, såvida åtgärden ej avser allmänt att tillgodose viss fastighets behov, samt

Inrättande av upplag.

Inom område med stadsplan erfordras härutöver byggnadslov för omfärgning av fasad som ej vetter mot kringbyggd gård eller annan sådan plats, för utbyte av taktäckningsmaterial, för rivning av byggnad samt för uppsättande eller väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning.

Ansökan om byggnadslov görs skriftligen hos byggnadsnämnden.

Vid ansökan om byggnadslov för uppförande av nybyggnad eller tillbyggnad av förut befintlig byggnad skall fogas situationsplan över tomtens, utvisande befintliga byggnaders och tillämnad byggnads läge, samt ritningar rörande företaget med erforderlig beskrivning.

Avser ansökan byggnad som inrymmer mer än två bostadslägenheter, skall situationsplan dessutom visa utrymmen för lek och utevistelse, parkering samt tillfartsvägar för biltrafik. Inom område, varest byggnadsnämnden tillhandahåller nybyggnadskarta, skall situationsplan vara grundad på sådan karta. Där ej särskilda omständigheter föranleder annat, skall situationsplan och ritningar ingivas i tre exemplar.

Tillsyn och besiktningar

Byggnadsnämnden skall vid prövning av ansökan med tillhörande byggnadslovshandlingar tillse att företaget ej strider mot gällande bestämmelser.

Innan byggnadsarbete, för vilket byggnadslov krävs, får påbörjas skall den byggande utse en ansvarig arbetsledare. Till arbetsledare får ej utses annan än sådan person som statens planverk eller byggnadsnämnden godkänt och prövat äga erforderlig kunskap för arbetets utförande. Den ansvarige arbetsledaren skall öva fortlöpande ledning och tillsyn över arbetet och anmäla till byggnadsnämnden när viktigare stadier i byggnadsarbetet passerar.

Vid nedan angivna tillfällen skall till byggnadsnämnden göras anmälan av ansvarig arbetsledare. I anslutning härtill äger byggnadsnämnden företaga besiktningar av byggnadsföretaget.

- a) Då företaget påbörjas
- b) Då schaktning eller sprängning till grundbotten blivit utförd eller då pålning skall påbörjas
- c) Då grundläggning verkställes men innan första bjälklaget utföres
- d) Då byggnadens bärande stomme samt skorsten uppförts men innan putsning eller annan ytbehandling verkställes eller golv inlägges, samt,
- e) Då företaget slutförts.

Vid sådan rivning av byggnad eller ändring av byggnad vartill byggnadslov erfordras, skall anmälan göras till nämnden innan företaget påbörjas, samt då det slutförts.

Byggnadsnämnden skall utöva tillsyn och äger verkställa erforderliga besiktningar vid byggnadsarbetet. I fall då byggnadslov beviljats för uppförande av en byggnad, kan slutbesiktning påyrkas av den byggande och måste då företas genom nämndens försorg.

Den byggande skall vid besiktning förete ritningar och övriga handlingar rörande företaget samt lämna besiktningsmannen erforderlig handräckning.

Över verkställd besiktning och vad därvid framkommit skall byggnadsnämnden meddela den byggande skriftligt bevis.

Centralt typgodkännande, tillverkningskontroll

Typgodkännande ges efter prövning av statens planverk för produkter, konstruktioner, metoder m m som bedöms uppfylla byggnadsstadgans krav.

Typgodkännande skall godtas av byggmyndigheter under villkor som anges i typgodkännandebevis och därtill hörande handlingar.

Typgodkännandeverksamheten omfattar inte enkla masstillverkade produkter av typiserad utformning för vilka i bestämmelserna upställda krav är lätta att kontrollera genom rutinmässiga provningar.

Verksamheten är frivillig och avgiftsbelagd enligt fastställd taxa. Typgodkännande ges normalt en giltighetstid av 5 år. Såväl kortare som längre giltighetstid kan förekomma.

I anslutning till typgodkännande uppställs ofta krav på tillverkningskontroll för vissa produkter, varvid det ankommer på tillverkaren att svara för den fortlöpande kontrollen och på ett av behörig myndighet godtaget kontrollorgan att svara för en stickprovsmässig övervakning.

3. Indelningssystem för jämförelser av bestämmelser

3.1 Allmänt

För översiktliga jämförelser av de nordiska byggbestämmelserna behövs ett enhetligt indelningssystem. Inget av de system som nu används i de enskilda nordiska ländernas byggbestämmelser (se bilaga 1) är direkt tillämpligt för en jämförelse mellan de nordiska bestämmelserna är dock i princip samstämmiga och kan läggas till grund för en indelning efter vilken jämförelser kan göras. En utförligare underindelning kan utgöras av underindelningarna i de enskilda bestämmelserna. Ett sådant förslag till indelning redovisas i bilaga 2. Den gjorda indelningen kan betraktas som en grundstomme och bör fortlöpande revideras med beaktande av erfarenheterna från det pågående och framtida NKB-arbetet. T ex bör detaljindelningarna studeras noggrannare.

Grundtankarna bakom det föreslagna indelningssystemet är att särskilja huvudgrupperna A administrativa krav, B generella krav beträffande funktioner och egenskaper samt C speciella krav beträffande konkreta objekt.

Indelningssystemet för jämförelser av bestämmelser skulle alltså översiktligt innehålla följande huvudgrupper:

- Avd O Inledning
- " A Administration, tillsyn, kontroll
- " B Generella krav
- " C Krav på speciella objekt
 - a Material och produkter (klassade, godkända)
 - b Konstruktioner (bärande och isolerande)
 - c Byggedelar
 - d Installationer
 - e Lokaler och byggnader
(även parkeringsplats, lekplats och entréväg m m)
 - f Tomt och fastighet

Internationellt har indelningssystem för byggbestämmelser diskuterats sedan ett flertal år tillbaka. Frågan har även tagits upp i samband med den enkät om byggbestämmelesystem som utsänts från ECE-sekretariatet i Genève och vars redovisningsresultat finns i rapporten "Building regulations in ECE countries".

I samband med arbetet med SfB-systemet och ER-redovisningar på det internationella planet har speciellt från engelsk sida visats intresse för ett internationellt system som kan läggas till grund för bestämmelser i olika länder. Bland de internationella organisationerna har CIB speciellt ägnat uppmärksamhet åt klassificeringssystem och publicerat studier över sådana i rapporter (Report no 18- "CIB Master list" och report no 22- "the SfB System"). I ett av arbetsprojekten i ECE:s långtidsprogram har CIB och ISO även fått ansvaret för utarbetandet av ett enhetligt system för dispositionen av nationella byggbestämmelser.

3.2 Kommentarer till systemet

Beträffande det ovan i olika huvudgrupper redovisade systemet kan följande kommentarer lämnas. (För den mera detaljerade indelningen, se bilaga 2).

Avd 0 Inledning

Här kan även behandlas frågor om ikraftträdande, övergångsbestämmelser, layout, skrivsätt m m.

Av särskilt intresse för det nordiska samarbetet är gemensam terminologi och gemensamma beteckningar och enheter.

Avd A Administration, tillsyn, kontroll

Underindelningen är baserad på nuvarande innehåll i de olika nordiska bestämmelserna.

Av gemensamt nordiskt intresse är främst att nå fram till enhetliga principer för godkännande, kontroll och provning.

Avd B Generella krav

Underindelningen är f n översiktlig och bör detaljeras ytterligare i samband med att de olika ämnesområdena detaljstuderas.

Avsnitten 2 "Utrymmeskrav" och 3 "Krav på utrustning" är insatta för att ge en antydning om att generella krav beträffande lokaler och deras inredning och utrustning kan behöva ges.

Sannolikt bör kommunikationsleder (horisontella och vertikala) inklusive utrymningsvägar vid brand och entréer behandlas i ett särskilt avsnitt.

Se även Ce2 (bilaga 2).

Avd B "Generella krav" bör i ett utbyggt skick kunna tjäna som checklista vid bedömning av vilka krav som bör beaktas för speciella objekt, t ex byggdelar och lokaler.

Avd C Krav på speciella objekt

Avd Ca Material och produkter

Krav på material och produkter kan ställas för t ex brännbarhet, beständighet, vattengenomtränglighet och hållfasthet, men sådana krav kan ej göras generella. Vilka krav som måste ställas beror av objektets art, användningsområde, betingelserna och övriga inverkande förhållanden.

Behov finns att specificera materialförutsättningar beträffande egenskaper vid verifikation av att kraven uppfylls. Sådana specificerade kvalitetsegenskaper kan godtas generellt, som förutsättning vid verifieringen.

Generellt godtagna materialegenskaper kan a) redovisas i standarder och andra normer, vartill hänvisas i bestämmelserna b) redovisas i bestämmelserna i anslutning till en viss beräkningsmetod eller ett visst objekt, när materialet har anknytning enbart till en metod eller objekt eller c) redovisas i ett särskilt materialavsnitt (avsnitt Ca), när olika egenskaper berör olika metoder eller objekt och alla materialegenskaper härvid lämpligen bör redovisas på ett ställe.

Avd Cb Konstruktioner

Här redovisas för olika konstruktioner t ex speciella krav (föreskrifter), godtagna verifikationsmetoder och exempel på godtagna lösningar (anvisningar). Vidare redovisas förutsättningar beträffande arbetsutförandet, den tekniska utformningen etc.

Förslagsvis redovisas även värme-, fukt-, vatten- och ljudisolerande konstruktioner här. Dessa liksom brandskydd kan dock

alternativt sammanföras med de generella kraven under B eller meddelas i anslutning till speciella objekt.

Avd Cc Byggheljar (lokalomslutande o d)

Här redovisas, vilka krav som bör beaktas för respektive byggheljar med hänvisning till kraven under B eller med direkt redovisning av kraven.

Exakta krav på byggheljar kan endast anges, när kraven beträffande angränsande lokaler är kända, t ex för yttervägg till bostadsrum.

Godtagna lösningar för speciella fall (t ex småhus) kan anges. Godtagna verifikationsmetoder för funktionsprovning av färdiga byggheljar redovisas med hänvisningar eller direkt.

Avd Cd Installationer

Här redovisas godtagna lösningar och specialkrav, som beror av valda tekniska lösningar eller som ej behandlas i annat normavsnitt. Vidare redovisas förutsättningar om arbetsutförande, provnings- och kontrollmetoder etc.

Det föreslås att alla typer av installationer - från elinstallationer till hissaneläggningar inklusive hissachakt och hissachkinrum - behandlas i detta avsnitt Cd.

Avd Ce Lokaler och bygghader

Här redovisas vilka generella krav enligt B och vilka ytterligare speciella krav, som skall uppfyllas för en lokal eller bygghad. Underavsnitten 2-6 (se bilaga 2) behandlar speciallokaler, som kan utnyttjas i olika slag av bygghader.

Avd Cf Tomt och fastighet

Avsnittet har medtagits här, eftersom dessa objekt behandlas i vissa nordiska byggbestämmelser.

Om så önskas kan ytterligare avsnitt läggas till om t ex bebyggelseområden, trafiksystem, grönområden m m.

4. Jämförelser av nordiska byggbestämmelser

4.1 Översiktlig jämförelse

I bilaga 3 redovisas en översiktlig jämförelse mellan byggbestämmelserna i de nordiska länderna (utom Island). Jämförelsen är uppställd efter den ovan redovisade principiella indelningen av bestämmelser (jfr bilaga 2). Frågan om en principiell indelning av bestämmelser har tagits upp i ett projekt inom ECEs arbete med "Harmonization of the technical content of building regulations in the ECE region". Sålunda har från svensk sida i samarbete med Sovjetunionen framlagts en rapport med ett förslag till "Systematic arrangement of a list of national general building regulations". Denna systematiska förteckning överensstämmer i princip med den i bilaga 3 presenterade nordiska indelningen. En vidare diskussion av ECE-indelningen kommer att ske under 1976, varefter en eventuell justering av den nordiska kan bli aktuell.

Avsikten med den jämförelse som genomförts inom Norden är i första hand att ge en uppfattning om på vilka områden de olika länderna har bestämmelser eller där något land kanske saknar särskilda bestämmelser. Förteckningen utgör därmed ett underlag för en fortsatt detaljjämförelse på skilda områden. Arbetet med harmoniseringen av de olika delavsnitten underlättas även genom att till jämförelsen är fogad en förteckning över gällande normskrifter i de olika länderna. För Finland gäller därvid i första hand en hänvisning till finsk författningssamling eller till finska byggnadsföreningens normer (RIL). I Finland har dock numera från Ministeriet för Inrikesärendena utgivits "Finlands byggbestämmelsesamling" som skall tillämpas från den 1 juli 1976, och som innehåller de gällande bestämmelserna för byggandet. För Danmark, Norge och Sverige innehåller förteckningen i första hand hänvisningar till kapitel i respektive lands byggbestämmelser. Men hänvisningar görs även till andra speciella lagar och bestämmelser, exempelvis hälsovårdslagen, arbetarskyddslagen, lånebestämmelser, lantbruksstyrelsens bestämmelser m fl.

Med hänsyn till att revidering av normerna i de olika länderna pågår i stort sett fortlöpande samt de ovannämnda pågående arbetena på en justering av indelningsprinciperna är det angeläget att jämförelsen hålls aktuell för att den skall kunna utnyttjas i harmoniseringsarbetet.

4.2 Detaljjämförelser för vissa områden

Syftet med jämförelser av bestämmelser är att mot bakgrunden av nu gällande bestämmelser utröna hur olikheter skall kunna undanröjas. Vidare skall klarläggas om vissa gällande bestämmelser bör utgå eller ändras och om behov av nya bestämmelser föreligger.

Målet med NKB-arbetet är att komma fram till enhetliga kravnivåer, varigenom godkännanden av varor, produkter, tekniska lösningar etc kan göras internordiska och tekniska handelshinder därmed kan undvikas.

Erfarenheterna från hittills gjorda jämförelser inom olika delområden visar att det i vissa fall går att direkt på grundval av en jämförelse ge förslag till enhetliga bestämmelser. Beträffande handikappfrågan har en jämförelse varit relativt lätt att göra då dessa bestämmelser är tämligen nya och en viss samordning redan skett. Man har snabbt kunnat göra en sammanställning med avvikelser mellan de skilda länderna samt ett slutligt förslag till riktlinjer för nordiska byggbestämmelser

Andra erfarenheter, t ex från brandområdet visar att bestämmelserna är så skiljaktliga till uppbyggnad och innehåll, att jämförelsen ger föga besked om hur man skall nå fram till enhetliga bestämmelser. Orsaken härtill synes vara, att bestämmelserna är knutna till speciella, traditionsbundna tekniska lösningar, och att överordnade primära krav ej finns formulerade. I sådana fall synes det rimligt att först ta fram de primära kravkriterierna och sedan försöka finna en gemensam disposition för bestämmelserna. Härefter studeras hur gällande bestämmelser kan inpassas i dispositionen och hur olikheter kan undanröjas.

Båda ovannämnda typfall av bestämmelsejämförelser och försök att bygga upp enhetliga nordiska bestämmelser visar att en gemensam disposition är en förutsättning för det slutliga samordningsarbetet. Typfallen visar också att samordningsarbetet i vissa fall bör startas "uppifrån", dvs från primära kravkriterier och i andra fall "nedifrån", dvs från de gällande, mer eller mindre detaljerade bestämmelserna.

5. Funktionskravstudier i anslutning till byggnormarbetet

Som tidigare nämnts har det för vissa normområden, exempelvis brandområdet, varit svårigheter att göra direkta jämförelser mellan de nordiska länderna beroende på att bestämmelserna är så skiljaktiga till uppbyggnad och innehåll. Det synes i sin tur bero på att bestämmelserna är knutna till speciella traditionsbundna tekniska lösningar och att överordnade primära krav ej finns formulerade. I sådana fall måste man först ta fram de primära kravkriterierna och sedan försöka finna en gemensam disposition för bestämmelserna.

Arbetet med försöken att bygga upp enhetliga nordiska bestämmelser visar att samordningen i de flesta fall bör starta från de primära kravkriterierna som tidigare nämnts. Det ovan relaterade exemplet beträffande delområdet "inneklimat" med förslag till systematik vid jämförelser och samordning av bestämmelser har bl a startats "uppifrån" med utgångspunkt från kravkriterier för att nå det första målet, ett förslag till enhetlig disposition av innehållet.

Ett bestämmelseförslag bör också ge besked om hur man skall kunna verifiera att kraven uppfylls och om vilka betingelser (t ex utomhusklimat, utrymmesbehov med hänsyn till människans mått och mått

för inredningar, utrustning m m, brandbelastning, nyttig last, materialhållfasthet etc) som kan förutsättas. Vidare bör ett bestämmelseförslag ge exempel på godtagbara tekniska och funktionella lösningar, som uppfyller kraven och exempel på åtgärder som bör vidtas för att kraven skall uppfyllas.

Generellt gäller att bestämmelserna skall grundas på översiktliga kvalitativa krav i en lagtext. I bestämmelserna ges "föreskrifter" med mer specificerade krav, helst kvantifierade. Uppgifter om betingelser, verifikationsmetoder och godtagbara åtgärder och lösningar ges - beroende på förhållandena - antingen direkt i bestämmelserna såsom "anvisningar" eller indirekt genom hänvisning till godtagna standarder och andra normer utanför de egentliga bestämmelserna.

Den ovannämnda systematiken kan i princip tillämpas för de flesta delområden, men den måste anpassas till de speciella förhållandena inom varje enskilt delområde. För exempelvis objekt av typen byggdelar eller lokaler bör dispositionen av innehållet ge besked om vilka krav som skall beaktas och vilka kravnivåer som bör förordas. Vidare kan lämnas exempel på godtagbara lösningar. Däremot torde bestämmelseavsnitt om byggdelar och lokaler normalt ej innehålla verifikationsmetoder och betingelser.

De ovannämnda principerna som numer fastlagts inom NKB för utarbetande av bestämmelser kan uttryckas enligt det följande, uppdelat i fyra olika nivåer. Principerna återges från "Response Paper from the Nordic Committee on Building Regulations" framlagt vid det fjärde byggseminariet i London 1973.

- 1) Qualitative requirements describing in general terms the main aims sought to be achieved with the help of the regulations, supplemented by quantitative requirements, i.e. requirements specified with numerical values or otherwise in functional or performance terms.
- 2) Basic conditions, i.e. weights, loads, climatological conditions, or other relevant conditions, which have to be taken into account when verifying the requirements.
- 3) Methods of verification, i.e. accepted means of proving that the quantitative requirements are satisfied, viz. calculation methods, test methods or other as far as possible objective methods of judging.
- 4) In addition to the requirements examples of solutions deemed to satisfy the requirements may be published. These directions are not compulsory.

When regulations according to the above have been established, in principle most of the requirements could be formulated as follows: Under special conditions the requirement is to be verified in accordance with a certain method. Conditions, methods of verification and examples of solutions deemed to satisfy the requirements may when appropriate be given by reference to other documents, e.g. standards or norms.

6. Index för byggbestämmelser

En primär förutsättning för att undvika komplikationer vid export av byggnadskomponenter är att känna till de obligatoriska krav som gäller i destinationslandet. Man måste därför ha tillgång till gällande bestämmelser.

Uppgift om vilka bestämmelser som gäller kan fås genom kontakt med ett informationscenter men det är ofta lättare om man kan söka i ett index, där alla relevanta dokument finns förtecknade. Det är därför önskvärt, att sammanställa nationella index över gällande bestämmelser beträffande byggandet. Sådana index kan också ge anledning till diskussion och förbättring av kodifieringen av byggbestämmelser mellan kontrollerande myndigheter, industrin och andra brukare. Detta är särskilt viktigt där man önskar en harmonisering av kraven internationellt.

Det är en fördel att indexeringen av dokument sker på mer än ett enhetligt sätt, exempelvis 1) efter myndigheten ansvarig för publikationen, 2) enligt byggnadshierarkin grundläggande lagar, förordningar, bestämmelser och andra regler etc, 3) kronologiskt (efter datum för utgivningen eller publiceringen), 4) på systematisk bas, 5) ett alfabetiskt index grundat på nyckelord.

För internationellt bruk skulle ett index baserat på systematisk bas med ett alfabetiskt index efter nyckelord utgöra en användbar mall att arbeta efter vid harmonisering av krav och bestämmelser. Det systematiska indexet måste studeras mycket noggrant i ljuset av bl.a den nya CIB Master List of properties och det nya klassifikationssystemet för jämförelse av nordiska bestämmelser.

Av de nordiska länderna är det endast Sverige som har en systematisk uppbyggnad av ett officiellt index till bygglagar och bestämmelser. Detta utges av planverket och redovisar aktuella lagar och bestämmelser. på byggområdet enligt nedanstående disposition:

Kap 1 Inledning

- 1.1 Byggbestämmelser
- 1.2 Svensk Byggnorm
- 1.3 Planverkets information om godkännanden och kontroll
- 1.4 Planverkets övriga information
- 1.5 Förkortningar

Kap 2 Normförteckning

- 2.1 Inledning
- 2.2 Normförteckning i löpande nummerföljd
- 2.3 Normförteckning efter utgivare
- 2.4 Planverkets normer m m
 - 2.4.1 Inledning
 - 2.4.2 Planverkets normer, kommentarer m m uppställda enligt BS och SBN
 - 2.4.3 Planverkets normer m m i publikationsnummerordning

Kap 3 Systematiskt sakregister

- 3.1 Innehåll i Byggnadslagen
- 3.2 Innehåll i Byggnadsstadgan och Svensk Byggnorm
 - 3.2.1 Innehållsöversikter
 - 3.2.2 Utförligt systematiskt register

Kap 4 Alfabetiskt sakregister

English summary

Table of contents in SBN and in SBN-R

I Danmark har något officiellt initiativ inte tagits för utgivande av ett index. Danska Byggcentrum samlar emellertid och distribuerar data beträffande byggbestämmelser, standarder, frågor beträffande administration, instruktioner etc. Byggcentrum har utvecklat ett selektivt system för spridning av denna information till administratörer, arkitekter byggare etc.

Finland har för närvarande icke något komplett index till bygglagar och bestämmelser.

Finlands författningssamling har löpande numrering men Statens tryckningscentral, som svarar för utgivningen har även alfabetiskt register.

Finlands standardiseringsförbund har standarderna registrerade efter tre olika system:

- 1) löpande SFS-numrering
- 2) efter nyckoord
- 3) efter UDK

Finlands Byggnadsingenjörers förenings publikationer är numrerade efter RIL-nummer. Då antalet av dessa publikationer endast är ca 50 st anses inte något egentligt registersystem erforderligt.

För Finlands del kommer emellertid situationen att förändras inom den närmaste tiden då generella byggbestämmelser i form av en byggnorm kommer att utges. Ett behov av ett officiellt index kommer då att föreligga.

I Norge finns icke heller något komplett nationellt index. Förutom den vanliga periodiska publikationen från departementen "Norsk Lovtidene", som innehåller alla nya lagar och bestämmelser, publiceras dock i "Statlige byggebestemmelser", den av A.S. Byggtjeneste i samarbete med Kommunal- og Arbeidsdepartementet utgivna publikationen, allt som gäller byggande inklusive råd och anvisningar. Denna publikation innehåller även förteckning över Norsk Standard, som hänvisas till i byggföreskrifterna. Dessutom utges en särskild "Katalog över Norsk Standard på byggeområdet".

Inom Economic Commission for Europe (ECE) har även frågan om index över allmänna nationella byggbestämmelser tagits upp på arbetsprogrammet.

Sverige och Sovjet har därvid fått uppdraget att utarbeta en gemensam modell för uppställandet av ett sådant index. Ett förslag till utformning föreligger nu klart att tas upp till diskussion vid nästkommande möte inom Working Party i Genève i juni månad.

7. FoU-behov som underlag för nordiska byggbestämmelser

I det fortlöpande nordiska normarbetet måste forsknings- och utvecklingsarbetet (FoU) givetvis kontinuerligt bevakas samt brister i kunskapsunderlaget till normerna kompletteras. Det föreligger alltså ett stort behov av att sammanställa de forsknings- och utvecklingsinsatser som bedöms föreligga i de olika länderna.

Enligt Nordiska ministerrådets projektlista (se avsnitt 1.3) har det ansetts förmånligt om NKB utarbetade en översikt över FoU-behovet i Norden för att främja arbetet med byggbestämmelser och normer.

En insamling av sådana uppgifter inom relevanta områden har därför skett genom medverkan från de olika verksamma NKB-utskotten. Uppgifterna redovisas i en första uppställning i bilaga 9 efter aktuella utskott.

Uppgifterna har i första hand tillhandahållits från utskotten som på begäran presenterat en förteckning över erforderlig FoU med ledning av det pågående utskottsarbetet. Dessutom har även från annat håll såsom organisationer, institutioner och enskilda ävensom forskningsorgan insamlats ytterligare uppgifter. Ett omfattande material har sålunda framkommit som dock i åtskilliga fall visat sig icke beröra det direkta bestämmelsearbetet. En kraftig utsortering har därför måst ske och den i bilagan presenterade förteckningen får därför betraktas som ett första förslag till en sammanställning. En viss prioritetsbedömning har därvid även genomförts. Det är dock viktigt att notera med hänsyn till tidplanen för framläggandet av nordiska normer att forskningsuppgifterna begränsas till sådana som kan tänkas ge resultat inom de närmaste åren. Utskottens bestämmelsearbete får därför i de flesta fall basera sig på nu föreliggande kunskapsunderlag.

I samband med framläggandet av normförslag som slutrapport från utskotten får sedan redovisas en lista över de uppgifter för vilka saknats tillfredsställande kunskapsunderlag och för vilka ett framtida forskningsbehov föreligger. Följande kommentar beträffande listan kan lämnas.

Beträffande golvutskottet har de redovisade uppgifterna icke här medtagits då vi känner till att Nordiska golvutskottet är i verksamhet och svarar för erforderlig redovisning på detta område.

På betongområdet har ett flertal uppgifter icke medtagits med hänsyn till kändedomen om den mycket intensiva redan pågående forskningen i alla nordiska länder.

Förteckningen över FoU-uppgifter är avsedd att fortlöpande kompletteras och revideras.

Nuvarande indelning av byggbestämmelser

(Finland och Island saknar motsvarande indelning)

Danmark(Bygningsreglement,
den 1 juni 1972)

- 1 Almindelige bestemmelser
- 2 Grundes udnyttelse til bebyggelse
- 3 Bebyggelsens højde- og afstandsforhold
- 4 Bygningers indretning
- 5 Konstruktive bestemmelser
- 6 Brandforhold
- 7 Fugtisolering
- 8 Varmeisolering
- 9 Lydforhold
- 10 Ildsteder, varmeanlaeg og skorstene
- 11 Ventilation
- 12 Installationer m m
- 13 Sommerhusbebyggelse

Norge(Byggeforskrifter av
1 aug.1969, ajour for
1 jan 1973)

- 1 Alminnelige bestemmelser
- 2 Kartverk, oppmåling og utnyttingsgrad
- 3 Bygningers innredning
- 4 Bygningsdeler og installasjoner
- 5 Konstruktive bestemmelser
- 6 Overgangsbestemmelser og ikrafttreden

Sverige

(Svensk byggnorm 67)

- 0 Inledning
- 1 Allmänna bestämmelser
- 2 Byggnadskonstruktioner
- 3 Byggnadshygien och brandskydd
- 4-5 Byggnadsdelar och installationer
- 6-7 Lokaler och byggnader

Indelningssystem för NKB-bestämmelserIndelning i avsnitt

- Avd O Inledning
- 1 Allmänt
 - 2 Begreppsförklaringar
 - 3 Storheter och enheter
- Avd A Administration, tillsyn, kontroll
- 1 Allmänt
 - 2 Instruktioner för BN
 - 3 Plankartor och samhällsmätning
 - 4 Byggnadslovshandlingar
 - 5 Godkännande - Kontroll - Provning
 - 6 Säkerhetsbestämmelser för byggnadsarbete
- Avd B Generella krav
- 1 Allmänt
 - 2 Utrymmeskrav
 - 3 Krav på utrustning
 - 4 Tillgänglighet
 - 5 Inneklimat

 - 6 Bärförmåga och stabilitet
 - 7 Brandskydd
 - 8 Skydd mot olycksfall
 - 9 Skydd mot fukt och vatten
 - 10 Övriga krav och skyddsåtgärder
- Avd C Krav på speciella objekt
- a Material och produkter
- (kan indelas enligt Sfb)
- 1 Allmänt
 - 2 Betong
 - 3 Tegel
 - 4 Stål
 - 5 Lättmetall
 - 6 Trä
 - 7 Papp
 - 8 Kork
 - 9 Plast
 - 10 Mineralull

b Konstruktioner (bärande och isolerande)

- 1 Allmänt
- 2 Bärande konstruktioner
 - a Grundkonstruktioner
 - b Murverks "
 - c Betong "
 - d Stål "
 - e Lättmetall "
 - f Trä "
 - g Plast "
- 3 Värmeisolerande konstruktioner
- 4 Fukt- och vattenisolerande konstruktioner
- 5 Ljudisolerande "
- 6 Brandskyddande "

c Byggedelar

(kan indelas enligt SFB)

- 1 Allmänt
- 2 Väggar, fönster, dörrar
- 3 Bjälklag, golv, balkonger
- 4 Yttertak
- 5 Trappor
- 6 Beläggningar och beklädnader
- 7 Tillträdes- och skyddsanordningar på tak
- 8 Övrigt

d Installationer

(kan indelas enligt SFB)

- 1 Allmänt
- 2 Värmeanläggningar
- 3 Ventilationsanläggningar
- 4 VA-anläggningar
- 5 Gasanläggningar
- 6 Elanläggningar
- 7 Soplanläggningar
- 8 Hissanläggningar
- 9 Kylanläggningar
- 10 Övrigt

e Lokaler och byggnader

- 1 Allmänt
- 2 Kommunikationsleder
- 3 Hygienrum
- 4 Personalrum
- 5 Pannrum, bränslerum m m
- 6 Skyddsrum
- 7 Bostäder
- 8 Fritidshus
- 9 Hotell
- 10 Vårdanläggningar
- 11 Kontor
- 12 Skolor
- 13 Samlingslokaler
- 14 Industribyggnader
- 15 Lokaler för handel
- 16 Livsmedelslokaler
- 17 Lantbruksbyggnader
- 18 Laboratorielokaler
- 19 Lagerbyggnader o d (t ex garage)
- 20 Övrigt

f Tomt och fastighet

- 1 Allmänt
- 2 Förhållande till annan bebyggelse
- 3 Utbyggd areal
- 4 Anordningar på tomt

Rev 1973-08-13

Översiktlig jämförelse av de nordiska byggbestämmelserna

Nedan lämnas en översiktlig jämförelse mellan de nordiska byggbestämmelserna. Jämförelsen är uppställd efter tidigare redovisad principiell indelning av NKB-bestämmelser.

Beteckningar

DBS	Danska Byggeloven, af 10 juni 1969, sidst ændret 7 juni 1972 (anges endast med § 00)
DBR	" Byggningsreglementet 1972 (anges endast med kap 00 eller (avsnitt) 0.0.0.)
DS	Dansk Standard
DIF	Dansk Ingeniørforening
FFS	Finsk författningssamling
BF	Finska byggnadsförordningen (anges endast med § 00)
RIL	Finska Byggnadsföreningens normer
BK	Byggnadskalendern
NBL	Norska Byggeloven (anges endast med § 00)
NBF	" Byggregler (anges endast med kap 00 eller (avsnitt) 00.00.)
F	Om enbart i föreskrifterna utsätts F)
V	Vejledning till NBF (anges som NBF, men med V om enbart vejledning)
NS	Norsk standard
NGI	Norges Geotekniske Institut
SFS	Svensk Författningssamling
KFS	Kommerskollegii Författningssamling
BS	Svenska Byggnadsstadgan (anges endast med § 00)
SBN	Svensk Byggnorm (anges endast med kap 00 eller (avsnitt) 00:00)
Publ 00	Statens planverks publikation nr 00 = en SBN-publikation
Plv	Statens planverk
Cfs	Civilförsvarsstyrelsen

SBK	Statens Betongkommitté
NM-Bygg	Nordiska samarbetskommittén för materialforskning och -provning på byggnadsområdet
StBK	Statens Stålbyggnadskommitté
SVR	Sveriges väg- och vattenbyggares riksförbund
KAS	Kungl Arbetarskyddsstyrelsen

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
0.1	Skrivsätt	(ev i VA-norm)		Inledn. kap 11	0:1	
0.1	Tillämpning av standard	Hänvisningar på relevanta steden i DBR		Kap 13 NS	SFS 1967:558	
0.2	Begreppsbestäm- ningar	På diverse steden	(i varje norm)		0:2	
0.3	Storheter och enheter	DS 2000 med flere.Fysiske størrelser og måleenheder	SFS 2112, SFS 2300	F-Inledn, NS 1020	0:4	NKB-skrift nr 16
A. A.4	<u>Administration</u> m m Handlingar för arkivering	I boligminis- teriet god- kendte lokale byggningsved- taegter base- ret på ministe- riets Normal- byggningsved- taegt af august 1970	FFS 603/72 § 9-11	Kommer i NS?	§ 58, mom 3, 11:13, :28 (byggnadslovs- handl) 51:132 (va-inst)	

NORDISKA KOMMITTEEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärknings- gar
A.5	Typgodkännande	Godk. cirkulär 1971-12-30 (VA) 1964-09-18 (generellt)		Kap 12	11:114; Publ 2. 33:23 (Värme- ledningstal) 37:18 (Brand- skydd) 44:511 (Skorsten) 45:21 (Eldstad) Kap 51 (Vatten och avlopp) Årliga god- kännandelistor Div plv-regler	
A.5	Tillverknings- kontroll	DIFS standard- vedtaegt for frivillige kontrollord- ningar 1969	Inget allmänt	12:2, kap 13	12:111, :12 25:31, 37:181, 44:512, 51:141 Årliga god- kännandelistor	
A.5	Provningsplats	Godk. cirkulär	Inget allmänt		12:22	
A.5	Provningsmetod	Godk. cirkulär	Inget allmänt	Kap 13	12:23	NM-Bygg
A.6	Ställningar och arbetsmaskiner		FFS 299/58 FFS 274/69 RIL 83	Kap 57	13:1 - :16 KAS Bygg- anvisningar	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+EW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkingar
A.6+ Ce20	Skjul o arbetar- baracker			Kap 39	13:223 (brand)	
B.	<u>Generella krav</u>					
B.2	Mått för utskjutande byggnadsdelar	3.4	§ 73		§ 41, 23:22 (Grunder) Kap 41	
B.2	Rumshöjd	4.1.1 4.1.3	§ 83	31:21, 31:31	§ 46, Kap 61 + div i SBN	
B.2	Arealkrav för rum, volym	4.1.1 - .4	§ 82	31:22, :31, :32	§ 47, Kap 63 (hygien- rum)	
B.2 + B.3	Inredning o planlös- ning av bostäder	4.1.1 - .5	Lånevillkor		§ 46, § 47, § 48	
B.4	Handikapp	Cirk 1972-03-23 för offentliga byggnader	-	Inga separata bestämmelser	Kap 691	NKB/Handikapp
B.4	Utrymningsvägar (se även B.7 och C.e.2.)		§ 85 FFS 489/64			

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkingar
B.5	Ventilation (inneklimat)	Kap 11	§ 88 RIL 52 (BK 70) FFS 55/67 § 12	Kap 47	§ 46, 48, 36:11 - :33 + div övrigt i kap 36, x)	NKB/Inne- klimat x) Soc. styr "Bostads- sanitära krav" Medd 109. 1966
B.5	Vindskydd				31:21, 33:32	
B.5	Belysning	2.1.1 + 2.1.4+ 4.1.5 + 4.1.1+ DS700 + 702 + 703 + 705	§ 84	31:23	§ 46, 31:11 + div ställen i SBN	NKB/Inne- klimat
B.5 + C.b.5	Ljudisolering	Kap 9	§ 79 RIL 55 (BK 69)		§ 46, kap 34 + div ställen i SBN	
B.6	Allmänna fordringar på bärande byggnads- delar	5.1.1 + 5.2	Inget allmänt	Inget allmänt	Kap 22, Publ 63	NKB/Säkerhet
B.6	Lastförutsättningar	5.2	RIL 59b (BK 71)	Kap 51 NS 3052	Kap 21 (Publ 46)	NKB/Last

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärknin- gar
B.7 + C.b.6	Brandskydd	3.3 + Kap 6	FFS 327/62 Brandklassifi- ceringsmedde- landen	Kap 55 NS 1501	§ 43, 44, 48 Kap 37 + div i SBN	NKB/Brand
B.7	Brandfarliga vätskor	10.1.8 + Jus- titsministe- riets bekend- görrelse nr 393	FFS 335/54 FFS 498/54	-	SFS 1961:568 (brandfarliga varor) KFS 1963:1, serie B (med tillägg)	
B.8	Barnolycksfall	-	-	-	Kap 692	
B.9	Skydd mot fukt- och vatten	Kap 7	§ 78 RIL 81 Dränering	Kap 41 och 43	§ 46, 24:21, kap 32, 33:51, 36:122	
B.10	Skydd mot gas och lukt	12.1	§ 79 FFS 469/65 FFS 55/67		§ 44 mom 7, § 64 mom 2, 65:5, 31:121	
B.10	Skydd mot för- giftning		FFS 150/53			

NORDISKA KOMMITTEEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärknin- gar
B.10	Skydd mot insekter	(Försäkrings- villkor)	§ 79	Kap 41	13:312, 31:122, 32:261	
B.10	Skydd mot råttor	Kap 13, stk 7 + Inrikesminis- teriets cirk 1962-06-21	§ 79 FFS 55/67 § 81	Kap 41	31:123, 36:142	
C.	Krav på <u>speciella</u> <u>objekt</u>					
C.b	<u>Konstruktio- ner</u>					
C.b.2a	Grundkonstruktioner	5.2 + 5.4.3	RIL 45 (BK 67)	42:1 - 2 NGI publ 16	§ 41, kap 23	
C.b.2a	Grundläggning med pålar	-	Finlands geo- tekn. förenings pålningsanvisn		23:6	
C.b.2b	Murverkskonstruk- tioner	5.2 + 5.4.1 + 5.4.2 + 5.4.5 + 5.4.6 + 5.4.7	SFS 2803			
C.b.2c	Betong, Allmänt	5.2 + 5.4.2		F kap 52 NS 427 (rev pågår)	Kap 25 SBK publ	NBFs norm- kommitté (samverkan med NKB)

NORDISKA KOMMITTÉN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkning
C. b. 2c	Vanlig betong	Ingår i betong, allmänt	FFS 296/67 297/67 (BK 71)		25:31 (publ 9)	
C. b. 2c	Fabriksbetong, betongmassa	Ingår i betong, allmänt	(Ingår i betong- best)		Betongelement- normer SBK-B2	
C. b. 2c	Betongelement	"-	FFS 298/67		25:21 (publ 17)	
C. b. 2c	Spännbetong	"-	RIL 82			
C. b. 2c	Ohärdad lättbetong	"-	RIL 39			
C. b. 2c	Härdad lättbetong, gasbetong	5.2	RIL 39, 69		Kap 24, Kap 25, publ 14	
C. b. 2c	Lättgrusbetong, lättklinkerbetong	Ingår i betong, allmänt	RIL 39, 42		25:221, (publ 50)	
C. b. 2c	Trällsbetong	5.2				

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkingar
C.b.2d	Stålkonstruktioner	5.2	RIL 58 (Ny stålnorm nom -73)	F 52:7 NS 424 (Ny NIF-norm April -72, ersätter NS 424)	Kap 26 + publ 45 (ändr och tillägg) StBK-N1 (Stål- byggnadsnorm 70) StBK-K2	
C.b.2d	Svetsade stålkonstru- ktioner	DS 315 - 320	Svets SFS 2373, RIL 35		Byggsvetsnormer (under rev klar okt 73)	
C.b.2e	Aluminiumkonstruk- tioner		RIL 87	(Utkommer 1972)	Kap 28, SVR-normer	
C.b.2f	Träkonstruktioner	5.2	RIL 63 (BK 71)	F 52:5 NS 446, 447 (Ny NS under utarb. jan -72)	Kap 27	NKB/Trä NKB-skrift nr 7 och nr 13
C.b.2g	Plastkonstruk- tioner					

NORDISKA KOMMITTEEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkning
C. b. 3	Värmeisolerande konstruktioner	Kap 8	RIL 66 (BK 71) § 79	Kap 54, NS 3031	§ 46, Kap 33, 36:1552 (luft- kanal), 44:141 (skorsten), 51:2542 (vatten- rör), 51:4441 (regnvattenrör)	NKB/Värme- isolering NKB-skrift nr 8
C. b. 3	VVS-isolering	DIF-norm 63				
C. b. 4	Fukt- och vatten- isolerande konstruk- tioner	Kap 7	§ 78 best. inom -73	Kap 41 och 43	24:21, § 46, kap 32, 33:31, 36:122	
C. b. 5	Ljudisolerande konstruktioner	Kap 9	§ 79 RIL 55 (BK 69)	Kap 53, NS 3051	§ 46, 31:231 (dörr), Kap 34, 51:2421-:2425 (Va-inst) 67:121+67:2 (parkering), 73:5 (akustik, skola), 77:14 (industrier)	NKB/Inne- klimat
C. b. 6	Brandskyddande konstruktioner	Kap 6	FFS 327/62 Brandklassifi- ceringsmedd.	Kap 55 NS 1501	§ 43, 44, 48 Kap 37 + div i SBN godkännande- lista - brand	NKB/Brand

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.c.2	<u>Byggheljar</u> Ytterväggar	5.4.1 + 5.4.5		52:4 - :5	På diverse ställen (se vidare i SBN-R, kap 4)	NKB-skrift nr 5
C.c.2	Innerväggar	5.4.1 + 5.4.6			På diverse ställen (se vidare i SBN-R, kap 4)	
C.c.3	Golv på mark	5.4.3 + 7.4	Värmeisol RIL 66 (BK 71)	31:24	32:2211 (småhus) 32:233 (fukt-skydd) 33:121, :251 (värmeisol.)	
C.c.3	Bjälklag och golv	5.6	Se belastningsbestämmelser	44:1	På diverse ställen (se vidare i SBN-R)	
C.c.3	Våtrumsgolv	7.6			32:29	
C.c.4	Yttertak	5.3 + 7.7	Se belastningsbestämmelser	45:1	På diverse ställen (se vidare i SBN-R)	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.c.5	Trappor (Generellt)	4.1.5 + 5.4.7	§ 85 FFS 489/64	46:1, 32:32, 33:4 etc	§ 44 mom 6, Kap 62 + div i SBN	
C.c.7	Tillträdes- och skyddsanordningar för tak	5.3	Brandklassifi- ceringsmedd 71/61	Kap 45	§ 45, Kap 46	
C.d. C.d.2	<u>I</u> n <u>s</u> t <u>a</u> ll <u>a</u> t <u>i</u> o <u>n</u> e <u>r</u> Beräkning av värme- effektbehov	<u>D</u> I <u>F</u> - <u>n</u> o <u>r</u> m 55 8.1	RIL 62	NS 3031	Kap 35	NKB/Värme- isolering NKB-skrift nr 8
C.d.2	Uppvärmningsanordn.	10.1 + DIF-norm 62 + Gasregle- ment, + Staerk- strømsregl. Dansk Brand- vaerns-Komités vejledning nr 13 Arbejdstil- synets bekendt- gørelse af 1966-10-17 med tilhørende meddelelser nr 13/1960 og 1/1964.	FFS 327/62 + brandkl-medd. FFS 691/71		§ 44 mom 7, Kap 45, publ 6 + 18 SFS 1961:568 (brandfarliga varor)	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.d.2	El. uppvärmda anordningar	Ingår i uppvärmningsanordningar	Elinspektoratets bestämmelser	49:2 + 3	§ 46, Kap 45, 67:54 m m KFS 1967, nr 2, serie A	
C.d.2	Rökkanaler och avgaskanaler	10.2 - .4	FFS 327/62 Kap 3 + brandklassificeringsmeddelanden	49:1	§ 44 mom 7, § 64 mom 2, 21:634, 24:5, Kap 44, Kap 46 (Kap 68)	NKB/Skorsten (nedlagt) NKB-skrift nr 3
C.d.2	Pannrum m m	10.1 + div fr Arbejdstillsynet	FFS 498/54 § 76, § 77	31:31	§ 44 mom 7, Kap 65 (68:2)	
C.d.2	Panncentralers anordnande	-	-	-	(Kap 68), (kap 44, 45, 65)	
C.d.2	Bränsleförråd	10.1.8 + Justitsministeriets bekendtgørelse nr 393	FFS 498/54 FFS 335/54 FFS 584/68	49:2 - :3	§ 44 mom 7, SFS 1961:568 (brandfarliga varor) KFS 1963:1 serie B (med tillägg) Kap 66 (68:7)	

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkning
C.d.3	Ventilation	Kap 11	§ 88 RIL 52 (BK 70) FFS 55/67 § 12		§ 46, § 48, 36:14 - :931 + div i SBN	NKB/Ventila- tion (nedlagt)
C.d.3-4	VA-byggnorm	6. 9. 8+ 12.1 + 12. 2+12.3 + Indenrigsminist. lov om vandfor- syning + DIP- + Landbrugs- plaströrsnormer + minist. vand- løbslov	(Lokala best.) Ofta tillämpas Fi:s kommunal- tekn förbunds- skrift nr 5 (best under utarbetning)	Lokala best f både V o A, sanitärregle- ment: NKF-norm re- kommenderas	§ 44 mom 7, SFS 1970:243 (va-lag), Kap 51, (publ 34, 57:60)	NKB/Sanitär NKB-skrift nr 10 (A) och NKB- skrift nr 12 (V)
C.d.5	Gasinstallationer	12.1 + Minis- teriet for offentlige arbejders Gasreglement		?	§ 44 mom 7, 65:42, Sv Gasfören.	
C.d.6	El.installationer	12.1 + Minis- teriet for off arbejders Staerkstrøms- reglement	FFS 112/57 El. insp. rund- skrivelse. In- officiella mon- teringsföre- skrifter			

NORDISKA KOMMITTEEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkingar
C.d.6	El. uppvärmda anordningar (Jfr C.d.2)	Stærkströms- reglementet	Elinspektora- tets best. (elvärme)		§ 46, Kap 45, 67:54 m m	
C.d.7	Sopnedkast och soputrymmen	4.1.3 + 12.4 + 12.5	§ 74 FFS 55/67	Kap 48	§ 44 mom 7, § 46, 47, Kap 43, 31:123 (rättskydd), 34:412 (Ijud- isolering), 36:214 m m (ventilation), 37:22 (brand- skydd), 72:234 (vårdanläggning)	
C.d.8	Hissar	12.6 + Arbejds- tilsynets ele- vat.-bekendt- gørelse	FFS 679/49 (elinspektora- tet, revideras)	F 46:21 Hisskontroll- lens best.	§ 44 mom 7, Kap 42, Kap 691 (Handi- kapp), KAS hissanvisn Medd 70:2 och 70:7 (ny SFS hisskungörelse kommer)	NKB/Hissar (nedlagt) NKB-skrift nr 11

NORDISKA KOMMITTEEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.e	Lokaler och byggnader					
C.e.2	Kommunikations- leder (utgångar)	4.1.1 + 4.1.5 + 6.5.3 + 6.6.3 + 6.6.7 + 6.7.3 + 6.8.3 + 6.9.3	FFS 489/64			
C.e.2	Trappor (Generellt)	4.1.5, 5.4.7	§ 85 FFS 489/64	46:1, 53:32, 33:4 etc	§ 44 mom 6, Kap 62 + div i SBN	
C.e.3	Hygienrum (Generellt)	4.1.3	§ 87 FFS 469/65 § 69, SAFA-RT-kort	§ 75, § 76, 31:31	Kap 63, 31:23, soc. styrelsen Medd 109/66	
C.e.4	Personalrum (erhvervslokaler) arbetslokaler	4.2.2 + div fr Arbejds- tilsynet	FFS 299/58 § 10 (Arb. skydds- yrkesinspekt. anvisningar	Kap 34	§ 48, Kap 64 SFS 1949:1 (Arbetarskydds- lag) SFS 1949:208 (Arbetarskydds- kungörelse) KAS personal- rumsanvisningar	
C.e.5	Pannrum m m	10.1 + div fra Arbejds- tilsynet	FFS 498/54 § 76, § 77	31:31	§ 44 mom 7, Kap 65, (68:2) + div i SBN	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkning
C.e.5	Bränsleförråd	10.1.8 + justiministeriets bekenntgørelse nr 393	FFS 498/54 FFS 335/54 FFS 584/68	49:2 - :3	§ 44 mom 7, Kap 66, (68:7)	
C.e.5	Panncentralers anordnande	-	-	-	(Kap 68), (kap 44, 45, 65)	
C.e.6	Skyddsrum	5.2 + Indenrigsministeriets bekenntgørelse nr 157 af 1962-04-16	FFS 438/58 237/59 560/71 561/71	F Ka- 56 + särskilda bestämmelser	25:213, Cfs tekn best	
C.e.8	Fritidshus	Kap 13		§ 82	Ingenting	
C.e.9	Hotell	6.5 + 9.3.1	Se brand + utgångar FFS 502/69	Kap 5 i Hotell o brandlagen	§ 48 Kap 71, + div ställen i SBN, SFS, 1966:742 (hotellförordning)	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.e.10	Vårdanläggningar	6.5 + 9.3.1 + div love, cir- kulaerer og bekendtgørel- ser fra Social- minist. samt Sundheds- og miljøstyrelsen	Se brand och utgångar FFS 545/56	På diverse ställen	§ 48 Kap 72 + div ställen i SBN, KAS anvisningar	
C.e.11	Kontorslokaler	Div meddelelser og bekendt- gørelser fra Arbejdstilsynet	Se brand och utgångar	Kap 34	Kap 75 + div i SBN (se vidare i SBN-R)	
C.e.12	Skolor	6.7 + 9.3.2 + div cirkulaerer og bekendt- gørelser fra Undervisnings- ministeriet	Se brand och utgångar Skolstyrelsens best FFS 129/70	Kap 32	§ 44 mom 3, § 48, Kap 73 + div i SBN (se vidare i SBN-R)	
C.e.13	Samlingslokaler	6.6	Se brand och utgångar	Kap 33	§ 44 mom 3, § 48, Kap 74	
C.e.14	Industribyggnader	1.2 + 6.4 + 8.3 + div med- delelser og bekendtgørel- ser fra Arbejds- tilsynet	Se brand och utgångar, FFS 299/58, Arb. skydds- lagen	Kap 34	§ 44 mom 3, § 62 mom 2, Kap 77	

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.e.16	Livsmedelslokaler	Div love, cir- kul. og be- kändtgørelser i tilknytning til Indenrigs- landbrugs- og miljøministe- riets lovgiv- ning + lokale sundhedsved- tægter	FFS 55/67	Hälsovårds- slag	Kap 76 SFS 1971:511 (Livsmedelslag) SFS 1971:807 (Livsmedels- kungörelse)	
C.e.17	Lantbruksbyggnader	1.3 + 1.4 + 6.11 + 10.1.5	Lånevillkor	§ 81, Kap 37	§ 35, Lant- bruksstyrelsen	
C.e.18	Laboratorielokaler		Se brand och utgångar, FFS 299/58, Arb. skydds- lagen		Kap 78 KAS Labora- torieanvisningar	
C.e.19	Garage och par- keringsplats på	2.1.1 + 2.1.3 + 3.2.2 + 3.2.3 + 3.3 + 5.2 + 6.9 + 6.10 + 6.11	§ 56, § 57 Brandklassifi- ceringsmedd 82/64	Kap 38	Kap 67 (+ publ 57 ändr och tillägg till garage- brandskydd)	

NORDISKA KOMMITTEN FÖR
BYGGBESTÄMMELSER

Teknisk Sekretariat
WT+BW, IB

ÖVERSIKTLIG JÄMFÖRELSE AV DE NORDISKA BYGGBESTÄMMELSERNA

TS 44

System- nr	Ämne	Da	Fi	No	Sv	Anmärkningar
C.e.20 (se även B.2)	Skjul och arbetar- baracker	Div medd., be- kendtgörelser og cirkulärer fra Bolig- ministeriet og - isaer - Arbejdstil- synet		Kap 39	13:223 (Brand)	

1972-05-17

Rev 1973-08-13

Danska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser

Byggeloven af 10 juni 1960, sidst ændret 7 juni 1972

Bygningsreglementet af 1972

Boligministeriets Normalbygningsvedtaegt af aug 1970

Boligministeriets cirkulaere af 18 sept 1964 om godkendelse i henhold til bygningslovgivningen af materialer og konstruktioner m v

Boligministeriets cirkulaere af 30 dec 1971 om godkendelse i henhold til bygningslovgivningen af material m v til vand- og afløbsinstallationer

Boligministeriets cirkulaere af 1972-03-23 om bygge- og anlægsarbejdets indretning med hensyn tagen til bevægelses-hemmede

Justitsministeriets bekendtgørelse nr 393 1971-08-20 om opbevaring og transport af brandfarlige væsker

Indenrigsministeriets lov om vandforsyning

Indenrigsministeriets rottecirculaere af 1962-06-21

Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr 137 af 1962-04-16

Landbrugsmministeriets vandløbslov

Indenrigs- og miljøministeriets sundhedslovgivning

Ministeriets for offentlige arbejders Gasreglement

Ministeriets for offentlige arbejders Staerkstrømsreglement

Direktoratet for Arbejdstilsynets Arbejderbeskyttelseslovgivning

Direktoratet for Arbejdstilsynets Elevator bekendtgørelse

" " " bekendtgørelse af 17 okt
1966 om fritagelse for og lempelser i tilsyn med Kedler,
med tilhørende meddelelser nr 13/1960 og 1/1964

Direktoratet for Arbejdstilsynet, diverse meddelelser og
bekaendgørelser

Sundhedsstyrelsens og miljøstyrelsens cirkulaerer og bekendt-
gørelser

Lokala sundhedsvedtaegter

DIFs standardvedtaegt for frivillige kontrolordninger 1969

DIF-norm ^{x)}7 (= DS 411), Normer for bygningskonstruktioner
2, beton- og jern - betonkonstruktioner, 1959

" 13.Forskrifter vedrørende vandinstallationer 1962

" 14.(= DS 400) Normer for betonvarer 1956 (under rev)

" 15.Normer for bygningskonstruktioner, 3.
Stålkonstruktioner, 1941

" 41 (= DS 410) Normer for bygningskonstruktioner, 1.
Belastningsforskrifter, 1959

" 52 (= DS 413) Normer for bygningskonstruktioner, 4.
Traekonstruktioner, 1968

" 53 (= DS 415) Normer for bygningskonstruktioner, 6.
Fundering. 1965

" 55 Regler for beregning af bygningers varmetab, 1968

" 62 Almindelige betingelser for udførelse af varme-
anlaeg, 1959

" 63 Almindelige betingelser for udførelse af isolerings-
arbejder ved tekniske installationer, 1961

" 64 Forskrifter vedrørende afløb fra ejendomme, 1961 +
diverse supplerende rørnormer: nr 42, 43, 69, 76, 77,
78, 79 og 80

" 72 Vejledning for fastsaettelse af vindbelastninger, 1971

" 74 (= DS 420.1) Normer for letbeton, vandrette baerende
elementer af armeret autoklaveret beton, 1967

x) En vaesentlig del af de naevnte DIF-normer er ikke naevnt direkte
i jaevnførelsen, men der er henvist til dem i BR-72

DIF-norm NP-101-N (= DS 414), Norm for murværk, 1969

" NP-103-N (= DS 422), Norm for bærende plader af
træuldbeton

DS 315-320 Standardblade vedrørende svejsning

" 700 Retningslinier for kunstig belysning i arbejdslokaler m m

" 702 " " " " " landbrugsbygninger

" 703 " " " " " sygehuse,

" 705 " " " " " tandlægekliniker

" 2000 Fysiske størrelser og måleenheder

Rev 1973-08-13

Finska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser

Publikation		+ Finns på svenska - Finns ej
SFS 2112	SFS-standard. Måttenheter, omräkningsfakt.	-
SFS 2300	" . SI-enheter	-
SFS 2373	" . Beräkning av svetsfogar	-
SFS 2803	" . Murade konstruktioner	-
RIL 33	RIL-norm. Murverkskonstruktioner	+ (BK-67)
RIL 35	" . Svetsade konstruktioner	-
RIL 39	" . Lättbetong, lättgrusbetong	-
RIL 42	" . Lättgrusbetong	-
RIL 45	" . Grundbyggnadsnormer	+ (BK-67)
RIL 52	" . Normer för ventilation	- (BK-70)
RIL 55	" . Ljudisoleringsnormer	+ (BK-69)
RIL 58	" . Stålbyggnadsnorm	+ (BK-59)
RIL 59b	" . Belastningsbestämmelser	+ (BK-71)
RIL 62	" . Ber. av värmeeffektbehov	-
RIL 66	" . Värmeisoleringsnormer	+ (BK-71)
RIL 69	" . Härdad lättbetong	-
RIL 81	" . Byggplatsens dränering	-
RIL 82	" . Spännbetongnorm	+ (BK-72)
RIL 83	" . Ställningsnormer	-
RIL 87	" . Aluminiumkonstruktioner	-
FGS x)	Pålningsanvisningar	-

x) Finlands geotekniska förening

FFS 679/49	H.I.M ^x) beslut beträffande el. hissar	+
FFS 150/53	H.I.M ^x) beslut om förbud att använda vissa gifter till bruks- och konsumtionsvaror	+
FFS 335/54	Förordning om brännbara vätskor	+
FFS 498/54	H.I.M ^x) beslut om brännbara vätskor	+
FFS 545/56	Statsrådets beslut om godkännande av kommunala vårdanläggningar	+
FFS 112/57	H.I.M ^x) beslut angående säkerhetsföreskrifter för el. anläggningar	+
FFS 299/58	Lag om skydd i arbetet	+
FFS 438/58	Lag om befolkningskydd	+
FFS 237/59	Förordning om befolkningskydd	+
FFS 266/59	Byggnadsförordning	+
FFS 327/62	M.f.I. beslut om byggn. brandsäkerhet ^{xx})	+
FFS 489/64	M.f.I. beslut om utgångar (+ ändringar)	-
FFS 469/65	Hälsovårdslag	+
FFS 55/67	Hälsovårdsförordning	+
FFS 297/67	Statsrådets beslut om betongkonstruktioner	+(BK-71)
FFS 296/67	Statsrådets beslut om tillämpningsregler	+(BK-71)
FFS 298/67	Statsrådets beslut om betongelementkonstruktioner	+
FFS 584/68	H.I.M ^x) beslut angående ändring av beslutet om brännbara vätskor	+
FFS 274/69	Statsrådets beslut om ordningsregler för byggnadsarbeten	+
FFS 502/69	Förordning om härbärgerings- och förpl. rörelser	+
FFS 129/70	Statsrådets beslut angående grunderna för ritningar, arbetsbeskrivningar och normalpris för folkskolebyggnader	+
FFS 560/71	Ändring av förordningen ang befolknings ^{xx})	+
FFS 561/71	M.f.Is beslut om skyddsrum av klass S1	+
FFS 691/71	Förordning om oljeeldningsanläggningar ^{xx})	+
FFS 603/72	M.f.Is beslut om byggnadsritningar	+

x) H.I.M. = Handels- och Industriministeriet
xx) M.f.I. = Ministeriet för Inrikesärendena

Rev 1973-08-13

Norska publikationer ingående i översiktlig jämförelse av byggbestämmelser

Byggningsloven av 18 juni 1965

Hälsovårdslag

Hotel- och brandlagen

Byggeforskrifter av 1 aug 1969

Sanitärreglement

Hisskontrollens bestämmelser

Lokala bestämmelser för både V och A

NGI, publ 16

NKF-norm 2

NS 421 Tegelsteinsmurverk

" 424 Regler for beregning og utførelse av stålkonstruksjoner

" 427 Betongarbeider

" 446 Trekonstruksjoner. Regler for beregning, konstruksjon og utførelse

" 447 Trekonstruksjonsvirke. Kvalitetskrav og måleregler

" 1020 Størrelser og SI-enheter

" 1501 Brandteknisk prøvning

" 3031 Beregning av bygningers varmebehov

" 3051 Bestemmelse av lydisolering

" 3052 Beregning av belastninger

1972-05-17

Rev 1973-08-13

Svenska publikationer ingående i översiktlig jämförelse
av byggbestämmelser

För Sveriges del har i den översiktliga jämförelsen endast medtagits de viktigaste hänvisningarna inom respektive område. Fullständigare hänvisningar ges i det alfabetiska sakregistret (kap 4) i Svensk Byggnorm-register 1973/1 (SBN-R), planverkets publikation nr 65. 1973.

Byggnadslag. 30 juni 1947. Omtryckt i SFS 1972:775

Byggnadsstadga. 30 december 1959. Omtryckt i SFS 1972:776

Svensk Författningssamling (SFS):

Kungl Maj:ts kungörelse om tillämpning av svensk standard inom viss byggnadsverksamhet. SFS 1967:558

Kungl Maj:ts förordning om brandfarliga varor. SFS 1961:568

Lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) SFS 1970:244

Kungörelse angående anordnande och begagnande samt tillsyn av vissa hissar. SFS 1939:783 (ny hisskungörelse kommer)

Arbeterskyddslag. SFS 1949:1

Kungörelse med föreskrifter angående tillämpningen av arbetarskyddslagen (Arbeterskyddskungörelse) SFS 1949:208

Hotellförordning. SFS 1966:742

Livsmedelslag. SFS 1971:511

Livsmedelskungörelse. SFS 1971:807

Kommerskollegii författningssamling (KFS):

Förteckning över brandfarliga varor jämte tillämpningsbestämmelser till SFS 1961:568. KFS 1963 nr 1, serie B (med tillägg)

Kungörelse av den 3 juli 1967 angående kontroll av viss elektrisk installationsmateriel. KFS 1967, nr 2, serie A

Planverkets skrifter:

Svensk Byggnorm 67 (SBN 67). Planverkets publ 1. 1967

Typgodkännande (SBN 11:114). Planverkets publ 2. 1967

Typgodkännanden - allmänt. Produkter, metoder etc. (SBN 11:114)
Planverkets godkännandelista 1973 (med tillägg)

Typgodkännanden - brandskydd. Brandtekniskt klassificerade
produkter (SBN 37:18). Planverkets godkännandelista 1973
(med tillägg)

Typgodkännanden - värmeledningstal. Klassificering av värme-
isoleringsmaterial (SBN 33:23). Planverkets godkännandelista
1973

Godkänd tillverkningskontroll - gasbetong (SBN 25:6). Plan-
verkets godkännandelista 1973

Godkända material för arkivhandlingar (SBN 11:28). Planverkets
godkännandelista 1973 (med tillägg)

Typgodkännanden - eldstadsområdet (SBN 45:211). Planverkets
godkännandelista 1973 (med tillägg)

Panncentraler. Normer för panncentralers anordnande (SBN kap 68).
Planverkets publ 6. 1968

Stålbyggnormer. Föreskrifter, råd och anvisningar för stål-
konstruktioner vid husbyggnad (SBN kap 26). Planverkets
publ 8. 1968

Fabriksbetong (SBN 25:31). Planverkets publ 9. 1968

Ljudisolering 1. Väggar och bjälklag (SBN 34:6). Planverkets
publ 10. 1969

Pålnormer. Föreskrifter, råd och anvisningar angående grund-
läggning med pålar (SBN 23:6). Planverkets publ 11. 1968

Brandteknisk klassificering. Typgodkännande från brandskydds-
synpunkt av material, beklädnader, ytskikt och byggnadsdelar
(SBN 37:18). Planverkets publ 12. 1968

Gasbetongelementnormer. Föreskrifter, råd och anvisningar för
gasbetongelement till husbyggnader (SBN 25:6). Planverkets
publ 14. 1969

Värmeisolering genom injektering av karbamidskum i byggnads-
konstruktioner (SBN 33:23). Planverkets publ 15. 1969

Spännbetongnormer. Föreskrifter, råd och anvisningar för
spännbetongkonstruktioner till husbyggnader (SBN 25:21).
Planverkets publ 17. 1970

Installation av förbränningsklosett. Föreskrifter, råd och anvisningar för installation av förbränningsklosett (SBN 65:5). Planverkets publ 18. 1969

Handikappbyggnormer. Föreskrifter, råd och anvisningar om bygnads tillgänglighet för personer med nedsatt rörelseförmåga jämte kommentarer (SBN kap 691). Planverkets publ 24. 1970

Betongpelare. Fabrikstillverkade betongpelare med ospänd armering (SBN 25:21). Planverkets publ 25. 1970

Bastubyggnorm. Föreskrifter, råd och anvisningar beträffande bastur (SBN 65:6). Planverkets publ 26. 1970

Stötbotten i hisschakt (SBN 42:254). Planverkets publ 27. 1970

Värmeledningstal för träullsplattor (SBN 33:23). Planverkets publ 28. 1970

Vindlastens dynamiska inverkan (SBN 21:64). Planverkets publ 31.1971

Glas i hisschaktdörr (SBN 42:273). Planverkets publ 33. 1970

VA-byggnorm. Föreskrifter och anvisningar angående installationer för vattenförsörjning och avlopp inom fastighet (SBN kap 51). Planverkets publ 34. 1970

Apparatrum för filmprojektor (SBN 74:5). Planverkets publ 36. 1971

Ljudisolering 2. Trapphus, dörrar och installationer (SBN 34:6). Planverkets publ 38. 1972

Måttenheter enligt SI (NKB-skrift nr 16). Riktlinjer för tillämpning av SI-enheter inom byggfacket (SBN 0:41). Planverkets publ nr 39. 1971

Sluten pannanläggning med mindre varmvattenpanna (SBN 45:6). Planverkets publ 40. 1971

Laboratorielokaler. Föreskrifter, råd och anvisningar beträffande laboratorielokaler (SBN kap 78). Planverkets publ 42. 1971

Stålbyggnormer - ändringar och tillägg (SBN kap 26). Planverkets publ 45. 1972

Lastförutsättningar (SBN kap 21). Planverkets publ 46. 1972

Sprängning (SBN 13:213). Planverkets publ 49. 1972

Konstruktioner av lättklinkerbetong (SBN 25:221). Planverkets publ 50. 1972

Ljudmätning i byggnader (SBN 34:51). Planverkets publ 51. 1972

- Aluminiumkonstruktioner (SBN kap 28). Planverkets publ 52. 1972
- Gasbetongmurverk - tillåtna påkänningar (SBN 24:4432). Planverkets publ 53. 1972
- Värmeledningstal för gasbetong (SBN 33:23). Planverkets publ 54. 1972
- VA-byggnorm - tillägg och ändringar (SBN kap 51). Planverkets publ 57. 1972
- Rumshöjd (SBN kap 61). Planverkets publ 58. 1972
- Garage - brandskydd (SBN 67:4 - :5). Planverkets publ 59. 1972
- Armering - tillägg och ändringar (SBN 25:21). Planverkets publ 61. 1972
- Barnsäkerhet. Föreskrifter, råd och anvisningar jämte kommentarer om säkerhetsåtgärder mot barnolycksfall i bostäder och barnstugor m m. Planverkets publ 62. 1973
- Fortskridande ras. Föreskrifter, råd och anvisningar jämte kommentarer angående utformning av byggnad för undvikande av fortskridande ras. Planverkets publ 63. 1972
- Byggnadslovshandlingar - tillägg och ändringar (SBN kap 11) Planverkets publ 64. 1973
- Värmeledningstal för cellglas, cellplast av polystyren och mineralull (SBN 33:23). Planverkets publ 66. 1973
- Gatukök och kiosker (SBN 76:1). Planverkets publ 67. 1963

Övriga skrifter:

- Bygganvisningar. Nr 32. 1966. Kungl Arbetarskyddsstyrelsen
- Normer för monteringsfärdiga byggnadselement av betong. Statens Betongkommitté. Publ B2. 1960
- Stålbyggnadsnorm 70. Statens Stålbyggnadskommitté. Publ StBK-N1. 1970
- Kommentarer till Stålbyggnadsnorm 70. Knäckning. Vippning. Buckling. Statens Stålbyggnadskommitté. Publ StBK-K2. 1972
- Byggsvetsnormer. Statens Stålbyggnadskommitté. (Publ klar oktober 1973).
- Aluminiumkonstruktioner - Huvudnorm (Aluminiumkonstruktioner. Försöksnorm och kommentarer) SVRs Aluminiumnormkommitté. 1970
- Aluminiumkonstruktioner - Stabilitetsnorm (Aluminiumkonstruktioner. Stabilitetsproblem). SVRs Aluminiumnormkommitté. 1970

Aluminiumkonstruktioner - Svetsnorm (Svetsade aluminiumkonstruktioner. Försöksnorm och kommentarer). IVA. Svetskommissionen. 1971

Föreskrifter för utförande av gasinstallationer som skola förenas med gasrörnätet. Svenska Gasföreningen. 1966

Allmänna anvisningar för utförande av gasolininstallationer. Svenska Gasföreningen. 1973

Anvisningar för skyddsgasanläggningar. Svenska Gasföreningen. 1971

Personhissar och möbelhissar i bostadshus. Glasning i schaktdörr samt blockering av startimpulser. KAS. Medd 70:2

Hissar; Glasning i schaktdörr. KAS. Medd 70:7

Anvisningar angående anordning, beskaffenhet och inredning av personalrum m m. (Personalrumsanvisningar). KAS anvisningar nr 23. 1969

Laboratorieanvisningar. KAS anvisningar nr 79. 1971

Sanitära krav på våra bostäder. Socialstyrelsen. Meddelande 109. 1966

Tekniska bestämmelser för normalskyddsrum. Civilförsvarsstyrelsen. Publ 6.06.02-7 FK 1966 jämte senare ändringar och tillägg nr 1-13.

R37:1976

**Denna rapport hänför sig till forskningsanslag C 908 från
Statens råd för byggnadsforskning till Statens planverk.**

**Distribution: Svensk Byggtjänst, Box 1403, 111 84 Stockholm
Grupp: projektering**

Pris: 26 kr + moms